

GŁOS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr 29/2010 (2375) Rok LII 15-22.8.2010

15 sierpnia

**Święto Wojska
Polskiego**

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

foto: Z. Judycki

Widok z bazyliki

Sanktuarium na La Salette

W POSZUKIWANIU CISZY:

La Salette, czyli kawałek Raju, który spadł na ziemię

Dorota Abdelmoula
fot. Piotr Kowal

Jedziemy wąską, asfaltową drogą, która wije się pośród zielonych wzgórz niczym skórka pomarańczy upuszczona na ziemię. Dokola, na podobieństwo zielonego falującego morza, rozpościerają się niezliczone pagórki, na których ciemnieją lasy przetykane jasnymi tętami podniebnych (z uwagi na krajobraz i wysokość!) łąk i polan. Krajobraz zmienia się jak w kalejdoskopie. Na horyzoncie pojawiają się potężne alpejskie szczyty, poniżej drogi dostrzegamy tu i ówdzie małe kamienne wioski przytulone wygodnie do zagłębień wzgórz, a dźwięk baranich dzwonek przypomina czarodziejski instrument zaklinający czas. Droga prowadzi w górę, a dokola towarzyszą nam zamyślane kudłate chmury, które z bliska wyglądają jak żywe. Możesz patrzeć z trwogą w przepaść tuż za oknem samochodu lub spoglądać dalej, szerzej i zachwycać się pięknem, którego z każdym zakrętem widać więcej. Szczyty znajdują się coraz bliżej, zza nich wyłaniają się nowe,

a świeże niebieskie powietrze uderza do głowy i w serce.

Choć podróż przypomina baśniową wędrówkę, tak naprawdę ta droga kończy się w La Salette. Nieprawdopodobny widok kamiennego sanktuarium położonego wśród dzikich wysokich gór jest zarazem rzeczywistością najzupełniej realną: 1800 metrów powyżej poziomu morza, ok. 70 km od Grenoble, gdzie można dojechać samochodem i lokalnym Transisèrem, nieopodal parku narodowego des Écrins i trasy napoleońskiej wiodącej aż na Lazurowe Wybrzeże. Okolica zachęca także turystów, którzy oprócz górskich wędrówek próbują swych sił w kajaku, wspinając się pięknymi trasami via ferrata i poszukując nieskażonej turystycznym przemysłem atmosfery starofrancuskich alpejskich wiosek.

Zdecydowanie, La Salette to miejsce, gdzie to, co namacalne i oczywiste, łączy się z tajemnicą i niewiarygodnym. Nie tylko dlatego, że krajobrazem przypomina kawałek

Raju upuszczony na ziemię. Przede wszystkim dlatego, że właśnie tam w 1846 r. Matka Boża objawiła się dwojgu prostych dzieci wypasających krowy na górskich zboczach. Czy kto wierzy, czy nie, ten kawałek alpejskich potonin to dostownie Ziemia Święta. I nawet gdyby Maryja nie spotkała się tam z dziećmi, nie sposób by było nie zachwycić się pięknem tego miejsca i idealną wyobraźnią Kogoś, Kto je zaprojektował.

Saletyńskie wzgórza zaskakują krajobrazem i całą swoją historią. Płacząca Maryja, która rozmawia z dziećmi lokalną gwarą, źródłko bijące do dziś w miejscu zjawienia, wschody stońca i panoramy, których nie powstydziliby się najlepsi malarze. Jednak z drugiej strony La Salette jest mniej popularne, niż inne objawienia uznane przez Kościół, a treść orędzia Matki Bożej wielu osobom wydaje się niezrozumiała, przerażająca i zupełnie już nieaktualna. Mimo- wolnie, pierwsze spotkanie z tym miejscem rodzi milczenie i zadumę.

ciąg dalszy na str. 10...

Fresk ze sklepienia prezbiterium bazyliki

Figura na miejscu objawienia

Telegram... mundurowy

Polski sierpień, spacer dziką plażą, Batoryk dookola, aż tu nagle z morskiej piany uylaniamy się w r. flek ji... „Grom”, czyli żołnierze niżej pszej, elitarniej jednostki Polskiego Wojska! No tak, bo 15 sierpnia, w Święto Wniebowzięcia Najświętszej

Marii Panny, wolna Polska, na pamiątkę warszawskiego zwycięstwa nad bolszewikami w 1920 r. – sławnego „Cudu nad Wisłą, obchodzi też Święto Wojska Polskiego, naszego Wojska. Tak, nie przypadkowo przecież w dniach Rzeczypospolitej niepodległość: plata nasz oręż militarny z... płaszczem i j. matczyną i pieki. Bo to Ona zawsze była i pozostaje najlepszą Panią i Orędowniczką naszego Narodu, jego wolności i... wierności! Toteż, mimo kanikuły, wakacyjnej bez troski, a może właśnie ze względu na nią, trzeba nam o tym zawsze pamiętać. Nie wolno nam za pominać, pod żadnym pozorem, w żadnym pokoleniu i pod żadną szerokością geograficzną o polskich żołnierzach, którzy pod sztandarami z wypisanymi słowami „Bóg, Honor, Czeczyna” szli, i idą znowu, pod rozkazy naszej Hetmanki, by strzec polskich domów, kościołów, szkół i pól, by fiarou ywać życie za niepodległość Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, za naszą dzisiejszą wolność, za nasz letni spacer brzegiem morza wzdłuż Helu, za świadomość, że potkać tu możemy jedynie polskich żołnierzy. P.O.

- MIESIĄC BEZ ALKOHOLU TO DŁUGO. GDYBY GŁOCIAŻ W ZAMIAN DALI NAM TYDZIEŃ BEZ PLATFORMY...

SIERPIEŃ MIESIĄCEM TRZEŻWOŚCI

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE

- | Unia męczenników – str. 5
- | Lato to czas piorunów – str. 6
- | Język angielski – str. 12
- | Sainte Marie, Mère de Dieu – str. 13
- | Różne poglądy rodziców – str. 14

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

Powody do dumy

W sierpniu mija 90. rocznica „bitwy warszawskiej”, zaliczanej przez lorda d'Abernon do 18 najważniejszych bitew w historii. Armia polska pod dowództwem marszałka Józefa Piłsudskiego zatrzymała sowiecką ofensywę, dla której zdobycie Polski było tylko etapem pośrednim. Sowieccy politycy spekulowali – nie bez solidnych podstaw – że wzięcie Warszawy da potężnego bodźca komunistom niemieckim i „proletariacka rewolucja” ogarnie wkrótce i Niemcy, a potem...

We Francji bardzo silna była sowiecka agentura, a Francuska Partia Komunistyczna słuchała się potulnie sowieckich towarzyszy. Nie ulega wątpliwości, że bitwa warszawska w sierpniu 1920 roku ocaliła Europę Zachodnią przed ekspansją komunizmu.

Dramatyczne to były chwile, a klęska wisiła na włosku. Na przełomie lipca i sierpnia, po sześciodniowych walkach, sowieci przetamali polską obronę na linii Bugu. Coraz pewniejszy swego zwycięstwa Lenin zaczął grać na zwłokę w toczących się rokowaniach w sprawie rozejmu, stawiając najpierw coraz

bardziej wygórowane warunki pokoju, a potem – unikając rokowań.

6 sierpnia Marszałek Piłsudski podjął trudną i ryzykowną decyzję o „manewrze znad Wieprza”, zdając sobie w pełni sprawę z ryzyka w przypadku niepowodzenia. Jego plan polegał na dopuszczeniu sowieckiego najeźdźcy pod samą Warszawę, wciągnięcie go do bitwy na jej przedpolach, skoncentrowawszy uprzednio polskie główne siły manewrowe nad Wieprzem; miały one uderzyć na tyły prącej do szybkiej „pobiedy” Armii Czerwonej. Z tą sowiecką armią posuwał się już przyszyty „czerwony rząd polski”, pierwowzór późniejszego o 25 lat rządu Bieruta. W swej znakomitej, pomnikowej „Najnowszej historii politycznej Polski” Władysław Pobóg-Malinowski pisze: „W ostatnich dniach lipca Kreml wystął z Moskwy kilku starych komunistów pochodzenia polskiego i polsko-żydowskiego – Juliana Marchlewskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Feliksa Kona, Edwarda Próchnika i Józefa Unszlichta. *ciąg dalszy na str. 8...*

Marian Miszański

REKLAMA

Przewozy K&K Żurawscy POLSKA ↔ FRANCJA

- Niemcy
- Holandia
- Belgia

- Przewóz osób i paczek pod wskazany adres
- Transport na lawecie (aut, motocykli, Quadów)
- Przeprowadzki

Wyjazdy:

- z Polski w piątki
- z Francji w niedziele

Tel: Polska +48 660 402 342, Francja 0033 613 497 564

www.przewozyzurawscy.pl

LITURGIA SŁOWA

XIX niedziela zwykła, rok C

PIERWSZE CZYTANIE

MDR 18,6-9

Czytanie z Księgi Mądrości

Noc wyzwolenia oznajmiono wcześniej naszym ojcom, by nabrali otuchy, wiedząc niechybnie, jakim przysięgom zawierzili. I lud Twój oczekiwał ocalenia sprawiedliwych, a zatury wrogów. Czym bowiem pokarałeś przeciwników, tym uwielbiłeś nas, powołanych. Pobożni synowie dobrych składali w ukryciu ofiary i ustanowili zgodnie Boskie prawo, że te same dobra i niebezpieczeństwa święci podejmą jednakowo. I już zaczęli śpiewać hymn przodków.

DRUGIE CZYTANIE

HBR 11,1-2.8-12

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Bracia: Wiara jest poręką tych dóbr, których się spodziewamy, dowodem tych rzeczywistości, których nie widzimy. Dla niej to przodkowie otrzymali świadectwo. Przez wiarę ten, którego nazwano Abrahamem, usłuchał wezwania Bożego, by wyruszyć do ziemi, którą miał objąć w posiadanie. Wyszedł, nie wiedząc, dokąd idzie. Przez wiarę przywędrował do Ziemi Obiecanej jako ziemi obcej, pod namiotami mieszkając z Izaakiem i Jakubem, współdziedzicami tej samej obietnicy. Oczekiwał bowiem miasta zbudowanego na silnych fundamentach, którego architektem i budowniczym jest sam Bóg. Przez wiarę także i sama Sara, mimo podeszłego wieku, otrzymała moc poczęcia. Uznała bowiem za godnego wiary Tego, który udzielił obietnicy. Przeto z człowieka jednego, i to już niemal obumarłego, powstało potomstwo tak liczne, jak gwiazdy niebieskie, jak niezliczony piasek, który jest nad brzegiem morskim.

EWANGELIA

Łk 12,32-48

Słowa Ewangelii według świętego Łukasza

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Nie bój się, mała trzódko, gdyż spodobało się Ojcu waszemu dać wam królestwo. Sprzedajcie wasze mienie i dajcie jałmużnę! Sprawcie sobie trzosi, które nie niszczej, skarb niewyczerpany w niebie, gdzie złodziej się nie dostaje ani mól nie niszczy. Niech będą przepasane biodra wasze i zapalone pochodnie. A wy podobni do ludzi oczekujących swego pana, kiedy z ucztu weselnej powróci, aby mu zaraz otworzyć, gdy nadejdzie i zakotacze. Szczęśliwi owi studzy, których pan zastanie czuwających, gdy nadejdzie. Zaprawdę powiadam wam: Przepasze się i każe im zasiąść do stołu, a obchodząc będzie im usługiwał. Czy o drugiej, czy o trzeciej straży przyjdzie, szczęśliwi oni, gdy ich tak zastanie. A to rozumiecie, że gdyby gospodarz wiedział, o której godzinie złodziej ma przyjść, nie pozwoliłby włamać się do swego domu. Wy też bądźcie gotowi, gdyż o godzinie, której się nie domyślacie, Syn Człowieczy przyjdzie”.

Wtedy Piotr zapytał: „Panie, czy do nas mówisz tę przypowieść, czy też do wszystkich”? Pan odpowiedział: „Któż jest owym rządcą wiernym i rozstropnym, którego pan ustanowi nad swoją stuzką, żeby na czas wydzielił jej żywność? Szczęśliwy ten sługa, którego pan powróciwszy zastanie przy tej czynności. Prawdziwie powiadam wam: Postawi go nad całym swoim mieniem. Lecz jeśli sługa ów powie sobie w duszy: Mój pan ociąga się z powrotem, i zacznie bić sługi i stuzące, a przy tym jeść, pić i upijać się, to nadejdzie pan tego sługi w dniu, kiedy się nie spodziewa, i o godzinie, której nie zna; każe go ćwiartować i z niewiernymi wyznaczy mu miejsce. Sługa, który zna wolę swego pana, a nic nie przygotował i nie uczynił zgodnie z jego wolą, otrzyma wielką chłostę. Ten zaś, który nie zna jego woli i uczynił coś godnego kary, otrzyma małą chłostę. Komu wiele dano, od tego wiele wymagać się będzie; a komu wiele zlecono, tym więcej od niego żądać będą”. □

pokona wszelką Zwierzchność, Władzę i Moc. Trzeba bowiem, ażeby królowała, aż położy wszystkich nieprzyjaciół pod swoje stopy. Jako ostatni wróg zostanie pokonana śmierć.

EWANGELIA

Łk 1,39-56

Słowa Ewangelii według św. Łukasza

W tym czasie Maryja wybrała się i poszła z pośpiechem w górę do pewnego miasta w pokoleniu Judy. Weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę. Gdy Elżbieta usłyszała pozdrowienie Maryi, poruszyło się dzieciątko w jej tonie, a Duch Święty napętnił Elżbietę. Wydała ona okrzyk i powiedziała: „Błogostawiona jesteś między niewiastami i błogostawiony jest owoc Twojego łona! A skądże mi to, że Matka mojego Pana przychodzi do mnie? Oto, skoro głos Twego pozdrowienia zabrzmiał w moich uszach, poruszyło się z radości dzieciątko w moim łonie. Błogostawiona jesteś, któraś uwierzyła, że spełnią się słowa powiedziane Ci od Pana”. Wtedy Maryja rzekła: „Wielbi dusza moja Pana i raduje się duch mój w Bogu, Zbawcy moim. Bo wejrzał na uniżenie swojej stuzebnicy. Oto bowiem odtąd błogostawić mnie będą wszystkie pokolenia. Gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny, święte jest imię Jego. A Jego miłosierdzie z pokolenia na pokolenie nad tymi, którzy się Go boją. Okazał moc swego ramienia, rozproszył pyszniących się zamystami serc swoich. Strącił władców z tronu, a wywyższył pokornych. Głodnych nasycił dobrami, a bogatych z niczym odprawił. Ujął się za swoim sługą, Izraelem, pomny na swe miłosierdzie. Jak obiecał naszym ojcom, Abrahamowi i jego potomstwu na wieki”. □

LITURGIA SŁOWA

Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny

PIERWSZE CZYTANIE AP 11,19A; 12,1.3-6A.10AB

Czytanie z Księgi Apokalipsy św. Jana Apostoła

Świątynia Boga w niebie się otworzyła i Arka Jego Przymierza ukazała się w Jego świątyni. Potem ukazał się wielki znak na niebie: Niewiasta obleczone w słońce i księżyc pod jej stopami, a na jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu. Ukazał się też inny znak na niebie: Oto wielki Smok ognisty; ma siedem głów i dziesięć rogów, a na głowach siedem diademów. Ogon jego zmiata trzecią część gwiazd z nieba i rzucił je na ziemię. Smok stanął przed mającą urodzić Niewiastą, ażeby skoro tylko porodzi, pożreć jej Dziecko. I porodziła Syna - mężczyznę, który będzie past wszystkie narody różgą żelazną. Dziecko jej zostało porwane do Boga i do Jego tronu. Niewiasta zaś zbiegła na pustynię, gdzie ma miejsce przygotowane przez Boga. I usłyszałem donośny głos mówiący w niebie: „Teraz nastąpi zbawienie, potęga i królowanie Boga naszego i władza Jego Pomazańca”.

DRUGIE CZYTANIE

1 KOR 15,20-26

Czytanie z Pierwszego listu św. Pawła Apostoła do Koryntian

Bracia: Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli. Ponieważ bowiem przez człowieka przyszła śmierć, przez człowieka też dokona się zmartwychwstanie. I jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chrystusie wszyscy będą ożywieni, lecz każdy według własnej kolejności. Chrystus jako pierwszy, potem ci, co należą do Chrystusa, w czasie Jego przyjścia. Wreszcie nastąpi koniec, gdy przekaze królowanie Bogu i Ojcu i gdy

Unia męczenników

Mateusz Matyszkowicz (Gość Niedzielny)

Czy w Europie epoka męczenników bezpowrotnie minęła? Kościół nigdy nie uczył, że powinniśmy szukać męczeńskiej śmierci. Ale w dostatniej Europie chrześcijanin coraz częściej doświadcza, że wierność Ewangelii kosztuje.

Męczeństwo wydaje się czymś z przeszłości, i to zamierchłej. Owszem, chwalebne i warte przypominania, ale niepasujące do naszego tu i teraz. Chrześcijanie uważają często, że podstawowym problemem naszej dzisiejszej Europy jest konsumpcjonizm i zabieganie, a nie konieczność oddawania życia za wiarę. Kolejne pokolenia europejskich katolików wychowywane są więc w przekonaniu, że takie ostateczne świadectwo nie jest i nie będzie konieczne.

To przekonanie samych katolików wzmacniane jest przez klimat kulturowy, który podpowiada, że religia należy do sfery przekonań prywatnych i subiektywnych oraz – co najważniejsze – wątpliwych. Za coś takiego nie warto oddawać życia.

Dalekie to wszystko od świadomości pierwszych przekonań, że to męczeństwo buduje Kościół. Jak mówi Tertulian: krew męczenników jest nasieniem chrześcijaństwa. Starożytni chrześcijanie męczeństwo nazywali chrztem z krwi lub drugim chrztem, bo w szczególny sposób łączy ono życie człowieka z Chrystusem.

Dla naszych ojców było jasne, że męczeństwo jest doskonałym świadectwem, swoistym testem prawdziwości wiary chrześcijańskiej. Właśnie dlatego od II w. męczenników nazywano świadkami. Skoro własne życie zdaje się rzeczą dla każdego najcenniejszą, to jego oddanie w imię prawdy jest najsilniejszym świadectwem. I trudno też o lepszy model wychowania od tego, który uczy poświęcać to, co dla nas jest docześnie ważne.

Ostatni męczennicy?

Ostatnich prawdziwych męczenników mieliśmy w Europie w czasach komunistycznych. Dziś trudno uwierzyć, że dzieli nas od tego

okresu tylko nieco ponad dwadzieścia lat. I nie byli to męczennicy w sensie przerośniętym. Śmierć ks. Jerzego Popiełuszki została uznana za męczeństwo za wiarę. Przypieczętował to papieski dekret o męczeństwie ks. Jerzego z 2009 r. Zakończył on w ten sposób dyskusję, czy ks. Jerzy jest męczennikiem politycznym czy też męczennikiem za wiarę.

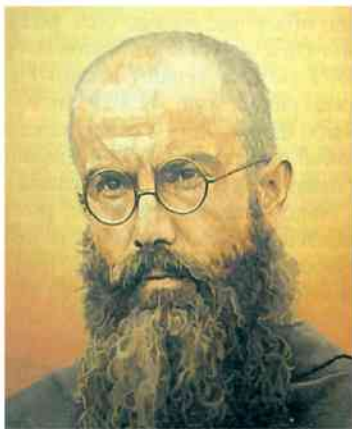
Uznanie ks. Jerzego za męczennika za wiarę ma doniosłe konsekwencje. Oznacza ono po pierwsze, że Kościół przypomina nam, iż czas męczenników w europejskim Kościele nie skończył się wraz z przyjęciem przez Cesarstwo Rzymskie chrześcijaństwa, ale trwa nadal. Po drugie, tak krótki czas, jaki dzieli nas od męczeństwa ks. Popiełuszki, uświadamia, że być może i nasze pokolenia lub pokolenia dzieci, które wychowujemy, mogą stanąć przed koniecznością dania podobnego świadectwa.

Byłoby zatem z naszej strony wielkim zaniedbaniem, gdybyśmy nie wracali teraz w naszych działaniach wychowawczych do teologii ofiary i męczeństwa.

O męczeństwo nie jest trudno

Przykład ks. Jerzego pokazuje, że o męczeństwo wcale nie jest tak trudno. Nie był on przecież wodzem wielkiej rewolty, ale kapitanem, który wykonywał swoje obowiązki duszpasterskie. Widać tu wyraźnie, że niekoniecznie trzeba czynów nadzwyczajnych, ale po prostu odważnego wykonywania obowiązków, aby ponieść śmierć męczeńską. Podobnie jak w starożytności, do męczeństwa wystarczy najprostsza działalność apostołska.

ciąg dalszy na str. 9...

RADOM | Ks. Kotlarz na ołtarze. Był wzywany na przesłuchania, przechodził „ścieżki zdrowia”, kilkakrotnie w okrutny sposób został pobity do nieprzytomności przez „nieznanych sprawców”. Mowa o ks. Romanie Kotlarzu – legendarnym kapelanie robotników radomskiego Czerwca 1976 roku. Jego najbliższa rodzina oraz związkowcy z Solidarności liczą na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego.

PODKOWA LEŚNA | Odbył się pogrzeb ks. Leona Kantorskiego, który zmarł 26 lipca w wieku 92 lat w Grodzisku Mazowieckim. Tłumy wierzonych żegnają kapłana, byłego duszpasterza opozycjonistów. W czasach PRL ks. Kantorski zastąpił z poparciem udzielonego osobom, które podjęły głódówkę protestacyjną w 1980 r. po uwięzieniu Mirostawa Chojckiego, szefa podziemnego wydawnictwa NOWA. Największą uwagę poświęcał ks. Kantorski młodym ludziom – ich specjalnie formował do służby liturgicznej, organizował dla nich wyjazdy waka-

cyjne. Droga do kapłaństwa ks. Kantorskiego nie była łatwa. Urodził się w Wielkopolsce. Do seminarium w Gnieźnie wstąpił w 1937 r., ale wybuch wojny uniemożliwił mu dokończenie studiów. W czasie okupacji był robotnikiem przymusowym w Zakładach Cegielskiego w Poznaniu. W 1943 r. udało mu się zbiec do Francji, gdzie wstąpił do seminarium. Święcenia przyjął w 1947 r. Po powrocie do kraju był wikarym w kilku parafiach, był m.in. duszpasterzem akademickim w kościele św. Anny w Warszawie.

WATYKAN | Na rosnący indywidualizm w pojmowaniu prawa i wartości – w tym wartości ludzkiego życia – wskazuje nowy prezes Papieskiej Akademii „Pro Vita”. Przyczynkiem do tej oceny jest nowa, bardzo liberalna ustawa aborcyjna, która weszła w życie w Hiszpanii. Największym echem odbiły się słowa, w których prezes „Pro Vita” podkreśla, że „nowa hiszpańska ustawa liberalizująca aborcję jest absolutnie bzdurna i odzwierciedla mentalność premiera Zapatero”. Ks. de Paula zauważa, że premier Hiszpanii „promuje wszystko, co przedstawia mu się jako prawo, choć sam nie potrafi zrozumieć, czym właściwie jest prawo”. □

Lato to czas piorunów

Tomasz Rożek (Gość Niedzielny)

WAKACYJNE KOREPETYCJE

Choć może się to wydawać dziwne, nie do końca wiadomo, jak powstają pioruny. Bez wchodzenia w szczegóły wszystko jest jasne, ale... nie wiadomo na przykład, jaki jest udział promieniowania kosmicznego w całym procesie, nie wiadomo też, co dzieje się w chmurze tuż przed wyładowaniem. Na temat piorunów kulturalnych nie wiadomo nic poza tym, że istnieją, choć zdarzają się rzadko.

Pioruny w swetrze

Piorun to wyładowanie elektryczne. Ładunek elektryczny zgromadzony w jednym miejscu „przeskakuje” w inne, gdzie jest go mniej. W chmurze (i na powierzchni ziemi) ładunki elektryczne rozmieszczone są nierównomiernie. Na dole chmury więcej jest ładunków ujemnych, a u góry dodatnich. Powierzchnia ziemi pod chmurą jest naładowana elektrycznie dodatnio, bo ładunki ujemne z niej „uciekły” (odpychane przez „minusy” na dnie chmury). Dlaczego spód chmury elektryzuje się? Dlaczego jest tam więcej „minusów” niż „plusów”?

Materia wokół nas zbudowana jest z atomów. Atomy węgla, żelaza czy tlenu – wszystkie są skonstruowane według tego samego przepisu. Wokół naładowanego dodatnio jądra atomowego (posklejanego z dodatnich protonów i neutralnych elektrycznie neutronów) krążą elektrony o ładunku ujemnym. Atom jest elektrycznie obojętny, bo liczba dodatnich protonów w jądrze jest taka sama jak liczba krążących wokół niego ujemnych elektronów. W niektórych sytuacjach zdarza się jednak, że ta równowaga zostaje zaburzona. Zdarza się tak, gdy pocieramy o siebie przedmioty wykonane z różnych materiałów (albo materiałów o różnej temperaturze). Każdy to obserwuje przy wkładaniu swetra wykonanego z włókien syntetycznych. Gdy przeciska się go przez głowę, włosy ocierają się o sweter i następuje rozdzielanie ładunków. W sumie liczba „plusów” i „minusów” nie zmienia się. Zmienia się za to ich położenie. Jeden z materiałów ma nadmiar „plusów”, a drugi „minusów”. Przy wkładaniu swetra słychać czasami trzaski. To niewielkie wyłado-

Z KRAJU

- Krzyż upamiętniający ofiary katastrofy pod Smoleńskiem pozostał pod Pałacem Prezydenckim. Zdecydowana postawa obrońców Krzyża spowodowała wycofanie się BOR, policji i straży miejskiej. Osoby protestujące uważają, że symbol Krzyża powinien zostać na swoim miejscu do momentu ustawienia w tym miejscu pomnika lub tablicy.
- Sąd Najwyższy rozpoznał wszystkie protesty wyborcze, które wpłynęły w związku z wyborami prezydenckimi. Spośród 378 protestów, w 14 przypadkach sąd wyraził opinię, że zarzuty są zasadne, jednak uznał, że naruszenie procedury wyborczej nie miało wpływu na wynik wyborów. Na sali doszło do zamieszania i protestów. Autorzy skarg zarzucili sędziom, że nie dali im szansy odwołania i nie zajęli się „przestępstwem urzędniczym” kandydata Komorowskiego.
- Szef Kancelarii Prezydenta Jacek Michałowski zapowiedział, że pracę w kancelarii straci 80 osób, w pierwszej kolejności „politycy”.
- msz Radostaw Sikorski zdecydował, że portrety Bronisława Komorowskiego mają się znaleźć w placówkach dyplomatycznych. I pomyśleć co by się działo, gdyby taka decyzja zapadła w czasie poprzedniej kadencji?
- Sąd Najwyższy oddalił kasację ministra sprawiedliwości od wyroku sądu, który umorzył sprawę zomowca Ireneusza K. oskarżonego o śmiertelne pobicie Grzegorza Przemyska. Uznał, że sprawa się przedawniła. Czesław Kiszczak, któremu postawiono zarzuty utrudniania śledztwa dotyczącego śmierci maturzysty, także nie został dotąd skazany. Niektórzy mówią o kłęse wymiaru sprawiedliwości...
- Donald Tusk zlecił przegląd wszystkich ustaw, które w tej kadencji Sejmu zawetował Lech Kaczyński. Część z nich ma trafić z powrotem do parlamentu już w październiku.
- Obchody rocznicy Powstania Warszawskiego. Na Kopcu Powstania Warszawskiego na warszawskim Czerniakowie zapłonął ogień przyniesiony z Grobu

- Nieznanego Żołnierza przez „sztafetę pokoleń”. O godz. 17. w Warszawie na pamiątkę godziny „w” zawyły syreny, stanęły auta, a przechodnie się zatrzymali. Minuta ciszy zaległa też na wojskowych Powązkach, gdzie przy pomniku Gloria Victis (Chwała zwyciężonym) zgromadzili się kombatanci i przedstawiciele władz m.in. prezydent elekt Bronisław Komorowski, p.o. prezydenta, marszałek Sejmu Grzegorz Schetyna i prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. „Gazeta Wyborcza” donosiła, że Komorowski i Bartoszewski zostali przyjęci buczeniem, a owację zgotowano prezesowi pis J. Kaczyńskiemu, Romaszewskiemu i Macierewiczowi.
- W czasie sesji, zwołanej w przeddzień rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego rada miasta Warszawy uhonorowała tytułem honorowego obywatela miasta Lecha Kaczyńskiego. Do grona honorowych obywateli stolicy dołączyli też: uczestniczka powstania w getcie warszawskim Ziuta Hartman, były prezydent Aleksander Kwaśniewski, Maria Stypułkowska – Chojecka pseudonim „Kama” – uczestniczka zamachu na dowódcę SS i policji Frantza Kutscherę oraz Henryk Skarżyński – wybitny specjalista w dziedzinie leczenia słuchu.
- Polskie MSW przyznało, że Rosja blokuje i opóźnia przekazanie Polsce dokumentów dotyczących katastrofy pod Smoleńskiem.
- Ziemia z miejsca katastrofy prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem została złożona w kopcu Józefa Piłsudskiego w Krakowie.
- Prokuratura przygotowuje wniosek do Rosjan o zabezpieczenie szczątków rządowego samolotu, który rozbił się pod Smoleńskiem. Szczątki niszczeją obecnie pod gołym niebem.
- Rząd włożył duże pieniądze w modernizację ostatniego Tupolewa – twierdzi szef MON Bogdan Klich, który zdecydował, że remontowany samolot wróci do służby. Jak przyjdzie polecieć premierowi lub prezydentowi może wreszcie Klich doczeka się zastużonej dymisji..?

- Kryzys w specjalnej jednostce GROM. Do dymisji podał się dowódca i całe dowództwo tego oddziału. P.o. Dowódcy Wojsk Specjalnych gen. Marek Olbrycht spotkał się z ptk. Dariuszem Zawadką w celu omówienia szczegółów jego odejścia stanowiska. Podobno poszło o nominacje dowódcze Klicha...
- Wybory się skończyły – pora na prawdę o ekonomii pod rządami PO. Sytuacja budżetu okazuje się nagle na tyle trudna, że rząd postanowił podwyższyć o 1% podatek VAT, a zapowiadanych reform jak nie było, tak nie będzie.
- Resort finansów szuka gotówki, żeby tatać dziurę budżetową. Na kontrole w kurortach wysyła skarbowców udających letników.
- Lewica poprze ustawę medialną Platformy. SLD zawiązało „sojusz medialny” z PO.
- Wiceprezesami pis zostali postowie: Adam Lipiński, Zbigniew Ziobro i Beata Szydło.
- Tu jest przyszłość Unii Europejskiej – mówił podczas spotkania z uczestnikami Przystanku Woodstock Owiśka szef Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek. Wtórował mu aktor Kondrat mówiąc: – „Polska nie jest najważniejsza. Najważniejsze jest nasze życie”. Catości na festiwalu w Kostrzynie dopełnił reżyser Andrzej Wajda, który rzucił hasło: „Owiśka na prezydenta”. Nareszcie Komorowski ma godnego konkurenta...
- Cyrk w komisji hazardowej. Jej przewodniczący Mirosław Sekuła (PO) chciał, by przegłosować poprawki, a potem catość sprawozdania przekazanego postom tego samego dnia po północy i zamknąć jej działalność. Na skutek protestów Beaty Kempy (pis) i Bartosza Artukowicza (Lewica), których poparł Franciszek Stefaniuk (psl), Sekuła musiał się jednak wycofać. Postanka Kempa zwróciła uwagę, że komisja nie otrzymała nadal np. logowań z telefonu Schetyny. Artukowicz wykazał z kolei, że opinie prawne na które powoływał się Sekuła dla zamknięcia prac komisji, pisali prawnicy pracujący także dla... branży hazardowej. □

wania elektryczne. Takie minipioruny. Ładunki ujemne przeskakują z ciała z nadmiarem „minusów” na obiekt z nadmiarem „plusów”. Co to wszystkiego ma wspólnego z chmurą?

Blisko, ostro i wilgotno

We wnętrzu chmury burzowej wieją silne wiatry. Szczególnie często – jak się wydaje – w pionie. W efekcie w chmurze panuje ciągły i bardzo szybki ruch kropeł wody, zamrzniętych kropeł wody i kryształków lodu. Jedne przemieszczają się do góry (bardzo szybko się ochładzając), inne spadają w dół. Zderzają się ze sobą, ocierają o siebie, a przy okazji... elektryzują. Kryształki lodu elektryzują się dodatnio, podczas gdy zamrznięte krople wody (tzw. krupy) ujemnie. Krupy są cięższe od kryształków lodu i opadają „na dno” chmury. W efekcie spód chmury ma nadmiar ładunków ujemnych, a sam jej szczyt ładunków dodatnich.

Im bardziej dół chmury jest naładowany ujemnie, tym bardziej powierzchnia ziemi pod chmurą jest naładowana dodatnio. Ładunki o różnych znakach się przyciągają. Elektronów z dna chmury chętnie przeskoczyłyby na dodatnią powierzchnię ziemi, ale odległość dochodząca do kilku kilometrów (pomiędzy chmurą a ziemią) jest

zbyt duża. To, czy wyładowanie „przeskoczy” pomiędzy dwoma ciałami, czy nie, zależy od wielu, wielu czynników. Jednym z nich jest tzw. różnica potencjału, mówiąca o różnicy w liczbie ładunków zgromadzonych pomiędzy obiektami. Im więcej „minusów” na dnie chmury, tym łatwiej przeskoczą one na powierzchnię ziemi. Drugim czynnikiem jest odległość, na jaką miałyby przeskoczyć. Im jest ona mniejsza, tym łatwiej o wyładowanie. To m.in. dlatego pioruny częściej uderzają w wieże kościołów czy w obiekty znajdujące się na szczytach wzniesień. Mają po prostu mniejszą drogę do pokonania. Ważna jest także wilgotność powietrza (im większa, tym łatwiej dochodzi do wyładowania) i kształt przedmiotu (pioruny chętniej uderzają w obiekty ostro zakończone, bo dodatnie ładunki gromadzą się na nich chętniej niż na płaskich powierzchniach).

Niebezpieczne próby

Pomiędzy chmurą burzową a ziemią powstaje różnica potencjału rzędu dziesiątek (a czasami setek) milionów woltów. To wystarczy, by doszło do wyładowania. Nie do końca wiadomo, co je zapoczątkowuje i dlaczego piorun leci taką, a nie inną drogą, by dotrzeć do ziemi.

ciąg dalszy na str. 9...

ZE ŚWIATA

- Rządowi Grecji udało się złamać strajk transportowców.
- Holandia rozpoczęła wycofywanie żołnierzy z Afganistanu. Zakończenie holenderskiej misji w Afganistanie odbyło się bez żadnej publicznej uroczystości ani nawet bez oświadczenia ze strony ISAF. Ich kontyngent liczył 2 tys. ludzi.
- Biały Dom oficjalnie potwierdził, że Czesi wejdą do systemu obrony przeciwraкетowej w Europie. Pentagon zwrócił się do Kongresu o środki na zbudowanie w Czechach centrum wczesnego ostrzegania.
- Zdaniem niemieckiego trybunału obniżka emerytur dla byłych aparatczyków z NRD jest zgodna z niemieckim prawem.
- Po miesiącach sporów i napięć coraz bliżej definitywnego rozłamu między założycielami rządzącej we Włoszech partii Lud Wolności – premierem Silvio Berlusconi i przewodniczącym Izby Deputowanych Gianfranco Finim.
- Polska i Litwa utworzą wspólny blok przestrzeni powietrznej w ramach Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej – taką wolę polityczną wyrażono podczas wizyty w Wilnie polskiego wiceministra infrastruktury Tadeusza Jarmuzewicza.
- Parlament Serbii przyjął rezolucję stwierdzającą, że kraj ten nigdy nie uzna Kosowa. Parlament zebrał się na nadzwyczajnej sesji po tym, jak Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości ocenił, że niepodległość Kosowa nie narusza prawa międzynarodowego.
- Piętnaście osób zginęło w starciach między demonstrantami i policją podczas nowej fali protestów antyindyjskich w Kaszmirze.
- Setki Chińczyków z nadmorskiego miasta Kanton w Chinach starły się z policją podczas protestów w obronie dialektu kantonńskiego.
- Ponad milion Pakistańczyków ucierpiało, ponad tysiąc zginęło – to skutki powodzi, która zalatała tysiące osad tego kraju.
- Na Cmentarzu Dońskim w Moskwie wystawiono nowy pomnik generałowi NKWD Wasilijowi Błochinowi, który kierował egzekucją polskich jeńców w Kalininie. Nowością jest umieszczenie na pomniku zbrodniarza prawosławnego krzyża.
- Ponad 80 osób zostało aresztowanych w Moskwie, a około 60 w Petersburgu. Tak zakończyły się mityngi w obronie wolności zgromadzeń w Rosji.
- W rosyjskim Dagestanie w walkach między mieszkańcami dwóch wiosek zginęły trzy osoby, a pięć trafiło do szpitala. W bitwie uczestniczyło około 400 osób.
- Czeski Instytut Badania Reżimów Totalitarnych (USTR, odpowiednik polskiego IPN) przez niedopatrzenie wraz z listą szpiegów komunistycznych służb bezpieczeństwa opublikował na swych stronach internetowych również nazwiska aktywnych jeszcze agentów.
- Izraelski helikopter rozbił się w rumuńskich Karpatach w trakcie symulacji inwazji na Iran.
- W Kościele Najświętszego Zbawiciela w Duisburgu odbyło się nabożeństwo ekumeniczne, poświęcone 21 ofiarom masowej paniki podczas Love Parade. 511 osób zostało rannych. Po wypadku, parady zostały definitywnie odwołane.
- Prezydent Wenezueli Hugo Chavez powiedział, że wystąpił oddziały piechoty i sił powietrznych na granicę z Kolumbią.
- 35 osób zginęło, a ponad 120 zostało rannych w zamieszkach, które wybuchły w pakistańskim Karaczi po zamordowaniu lokalnego polityka.
- Unia Europejska przedłużyła o kolejny rok misję obserwacyjną w Gruzji (EUMM) powołaną 15 września 2008 r. do monitorowania przebiegu realizacji planu pokojowego po wojnie gruzińsko-rosyjskiej.
- Moskwa rezygnuje z budowy elektrowni atomowej na Białorusi, bo Mińsk nie zgodził się zapewnić jej połowy spodziewanych zysków.
- Chińskie firmy budowlane na Białorusi zyskują możliwość zawierania bez przetargu kontraktów na budowę obiektów energetycznych.
- Białoruś zaprzestaje praktyki karania więźniów zaniżonymi racjami żywnościowymi. Rząd w Mińsku wprowadził rozporządzenie likwidujące system kar, który utrzymywał się w tamtejszych zakładach penitencjarnych jeszcze od czasów stalinowskich.
- Polak walczący o polską pisownię swojego nazwiska skarży Litwę w Trybunale w Luksemburgu. Ten jednak zażądał od skarżącego dokumentów po... litewsku.
- Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) zaakceptował przyznanie Ukrainie kredytu typu stand-by w wysokości 15,15 mld dolarów na 29 miesięcy.
- Szef ukraińskiego MSW jeździ autem za... milion hrywien, nie wiedząc, skąd się wzięło. Czarny Cadillac escalade pojawił się w garażu MSW tuż po apelu premiera Mykoły Azarowa, aby ministrowie „oszczędzali na wszystkim”.
- Za 40 lat najludniejszym krajem Unii będzie Wielka Brytania. Polska ma liczyć 31,8 mln mieszkańców. Wyludnienie grozi całej wschodniej Europie. Europa ma być jedynym kontynentem, którego ludność nie wzrośnie.
- Władze Bobruńca w obwodzie kirowogradzkim w Rosji postawią pomnik komunistycznemu przeciwnikowi Stalina – Trockiemu. Chodzi o przyciągnięcie turystów. Ciekawe czy zwolennicy IV Międzynarodówki okażą się turystami hojnymi?
- Z wieży katedry w mieście El Burgo de Osma w Hiszpanii zerwał się i runął na ziemię potężny dzwon. Nie ma przypadków, są tylko znaki...
- Chociaż hiszpański rząd Jose Luisa Rodrigueza Zapatero uszanuje decyzję Parlamentu Katalonii o zakazie korridy w tym regionie, nie wprowadzi takiego zakazu na terenie całego kraju. Bykom upiecze się tylko w Katalonii...
- Właściciel holenderskiego browaru „Mrożony statek” Jan Nijboer twierdzi, że wyprodukował najmocniejsze piwo świata. Ma ono zawierać 60 procent alkoholu. Czy właściciel nazywają trunkiem piwem, czasami nie napit się go wcześniej? □

Powody do dumy

ciąg dalszy na str. 8...

Wystani dotarli do świeżo zdobytego Białegostoku i tam 2 sierpnia na miejskim placu, w obecności około 10 tys. białostoczan przeważnie gwałtem wyciągniętych z domów, dowódca frontu Tuhaczewski „w imieniu Rosji sowieckiej, rosyjskiej partii bolszewickiej i czerwonej armii” powitał przybytych jako „członków czerwonego rządu polskiego”.

Nadzorcą tego „rządu” z ramienia Kremla był bolszewicki komisarz, Iwan Smitga... Rząd ten poruszał się krok w krok za linią frontu, żeby jak najszybciej zainstalować się w Warszawie, której zdobycie dowództwo sowieckie planowało na 15 sierpnia. Ich nieproszoną „wizytę” na plebanii w Wyszkowie opisał Stefan Żeromski w swym opowiadaniu „Na probostwie w Wyszkowie”. Dramatyczne były to chwile...

W przedwojennym „Kalendarzu Niepodległości” pod datą 7 sierpnia zapisano: „Walki polskich wojsk w odwrocie z zalewającą falą najeźdźcy (...) Naciera 5 sowieckich armii; Czechostowacja odmawia tranzytu do Polski 30 tysięcznego oddziału węgierskiej kawalerii”. 10 sierpnia, wobec ujawnienia taktyki bolszewików, zmierzającej do działań okrążających stolicę i do opanowania zachodniego brzegu Wisły, polski sztab podejmuje decyzję o utworzeniu w rejonie Modlina specjalnej armii do działań zaczepnych nad Wkrą. Dwa dni wcześniej cofające się polskie oddziały formują pierwsze linie obrony pod Warszawą. 11 sierpnia Rada Obrony Państwa w Warszawie powołuje do walki kolejne roczniki: rocznik 1889, 1888, 1887, 1886 i 1885... 12 sierpnia najbardziej wysunięta polska linia obronna pod Warszawą ma pierwszy kontakt z napierającym na stolicę wrogiem.”

Wreszcie 13 sierpnia rozpoczyna się bitwa nad Wisłą: „Od świtu bolszewicy rozpoczynają bój o Warszawę. Łamią pierwszą linię obrony i zajmują Radzymin. Niebawem pęka druga linia obrony. Front zbliża się do Pragi (...) Huk armat niepokojem napętnia stolicę. Operacje wojenne przybierają groźny dla Polski obrót”.

14 sierpnia trwa już bój o samą Warszawę: „Pod Helenowem, Ciemnem, Stupnem, Aleksandrowem, Nieporętem, Beniaminowem walczą pułki polskie o każdą piędź ziemi. O świcie pada Osów. Dowódcy stają w pierwszych szeregach z karabinami. Pozycje przechodzą z rąk do rąk. Walki trwają cały dzień. Decydujących rozstrzygnięć nie osiąga żadna z walczących stron”. 15 sierpnia: „Ostatnie walki pod Warszawą. Odparcie ataku bolszewickiego. Boje rozpoczęte z niepomyślnymi rezultatami w godzinach rannych powoli przechylają szalę zwycięstwa na stronę oręża polskiego. Osów wraca w ręce polskie. Ginie tu bohaterską śmiercią ksiądz Skorupka. Pod wieczór rezerwa dywizji gen. Żeligowskiego uderza na Mokre-Radzymin. Bolszewicy opuszczają miasto pod osłoną nocy i więcej do niego już nie wrócą”.

Tego samego dnia Polacy odbijają Nowe Miasto, z godziny na godzinę napływają do stolicy wiadomości o pomyślnych działaniach i zwycięstwach.

16 sierpnia znad Wieprza wychodzi wreszcie główne uderzenie polskie. Zadaje ono ostateczną klęskę Armii Czerwonej i rozpoczyna się bezładny, paniczny odwrot sowiecki. 17 sierpnia armie polskie przechodzą od defensywy do pościgu. Jednocześnie na wschodzie atakująca Lwów armia Budionnego spotyka nieoczekiwane polskie oddziały przybywające z odsieczą. Następnego dnia pod Artasowem i Żółtańcami zadają jej dotkliwe straty, zmuszając do odwrotu. Dopiero

KS R-111

18 sierpnia rosyjskie dowództwo, sztab i dowodzący naczelny wódz Tuhaczewski dowiadują się o klęsce pod Warszawą. 18 sierpnia w odezwie do Ludu Naczelny Wódz Józef Piłsudski wzywa do walki z pierzchającym wrogiem, „aby w odwrocie nie zaznał ani chwili spokoju”. Zaczynają się rozbrajania bolszewickich oddziałów przez chtopów. Pod Zambrowem kobiety wiejskie biorą bolszewicką baterię”. 19 sierpnia: „Zajęcie Brześcia nad Bugiem przez Dywizję Legionowe gen. Rydza-Śmigłego. Odwrót sowieckiego korpusu generała Gaja spod Płocka”. 21 sierpnia: „Dywizje polskie zajmują Zambrow, Wysokie Mazowieckie, Przasnysz, Mławę, osiągają linie Bugu. Rozpoczyna się kontrofensywa polska w Małopolsce Wschodniej”. 22 sierpnia: „Wyparcie bolszewików z Białegostoku”, 23 sierpnia: „Rozbicie armii bolszewickiej pod Kolnem”, 25 sierpnia: „We wszystkich pułkach i oddziałach dowództwo i żołnierze świętują zwycięstwo: odrzucono 6 armii bolszewickich skierowanych przeciwko Polsce. Wzięto 66 tysięcy jeńców, 1023 karabiny maszynowe, 231 dział”...

Dzisiaj w Polsce, w wielu gminach i powiatach, miejscowa ludność spontanicznie odtwarza rozmaite wydarzenia historyczne, jakie miały tam miejsce w przeszłości... Ciekawe zjawisko socjologiczne. Pewien specjalista w tej materii powiedział mi niedawno, że to bardzo pozytywny objaw, takie spontaniczne, od dotu organizowane przez społeczność lokalne rekonstrukcje ważnych wydarzeń historycznych: świadczą – jego zdaniem, iż pośród zalewu pseudokulturowego chtamu i tandety przebija się w Polsce powiatowo-gminnej prawdziwa, bo autentyczna i zakorzeniona w społeczności, pamięć i kultura. Ale uczestniczący w rozmowie historyk zauważył, że w okresie rozbiorowym też obserwowano taki trend do spontanicznego odtwarzania ważnych dla Polaków wydarzeń historycznych, swoistą rekompensatę aktualnej niemożności...

Hmm... Wprawdzie Traktat Lizboński pozbawia nas suwerenności, ale nie jest jeszcze traktatem rozbiorowym, a rząd Tuska na razie tylko sporadycznie (katastrofa smoleńska, deklaracja praska) ujawnia targowickie ciągoty – jednak ta uwaga historyka pobudza do refleksji. Na przykład do postawienia pytania: czy przypadkiem obywatelska odwaga nie staniała w naszych demokratycznych czasach, gdy polityczna poprawność próbuje narzucać swoiste rozumienie tolerancji jako akceptacji każdego innego punktu widzenia, każdego cudzego interesu, wszelkiej odmienności albo jako bezgraniczne znoszenie czegoś, co budzi nasz wstręt i odrazę. Zaraz po katastrofie smoleńskiej odezwano się na przykład w Polsce nieoczekiwane „stronictwo rosyjskie”, z żądaniem natychmiastowego pojednania z Rosją mimo jej jaskrawej niechęci do uznania ludobójstwa w Katyniu, wrogiej Polsce polityce energetycznej i strategicznemu partnerstwu z Niemcami. Rocznicą „bitwy warszawskiej” wydaje się więc nienajgorszą okazją do zapytania, jaka miaby być polityczna treść takiego pojednania, bo przecież o polityczne pojednanie idzie, nie o osobiste. Z Niemcami politycznie pojedналиśmy się na progu lat 90., a jego polityczną treścią była zgoda Niemiec na akces Polski do UE, więc na udzielenie i Polsce unijnych funduszy – w zamian za co Polska pozostawiła nieuregulowane w Traktacie z Niemcami sprawy własnościowe na polskich ziemiach zachodnich oraz zgodziła się w Traktacie Lizbońskim na asymetryczność (Niemcy, jak wiadomo, jako jedyny sygnatariusz Traktatu, odmówiły poddania swej suwerenności kompetencji władz nowej, potraktatowej UE).

Nosi to wiele znamion „niemieckich gwarancji” dla niezmienności polskiego ustroju, określonego przy „okrągłym stole”.

Jako że świeżej daty entuzjaści pojednania polsko-rosyjskiego nie określili jego ewentualnej politycznej treści, rodzi się pytanie, czy przypadkiem nie rozumieją tego pojednania jako rosyjskiej z kolei gwarancji dzisiejszego status quo polskiej państwowości. Przypominałoby to żywo gwarancje niemieckie i rosyjskie niezmienności polskiego ustroju w okresie poprzedzającym rozbiory.

Rok 1920 przypomina, jak cenna jest suwerenność polityczna, jak wiele ofiar dla niej właśnie poniesiono.

Oby tylko nasze dzisiejsze rekonstrukcje historyczne, „żywe obrazy”, nie zastąpiły nam tej woli, odwagi i determinacji z czasów I i II Rzeczypospolitej, którą w inscenizacjach swych odtwarzają... □

Marian Miszański

Lato to czas piorunów

...ciąg dalszy ze str. 7

Ładunek elektryczny wybiera zawsze drogę o najmniejszym oporze. Takie drogi wytuczane mogą być przez cząstki kosmiczne o bardzo wysokich energiach. Wlatując w atmosferę, zderzają się z jej atomami i jonizują je (czyli wybijają im elektrony). Na trasie swojego przelotu zostawiają „tunel”, w którym panuje znacznie mniejszy opór elektryczny niż w powietrzu niezjonizowanym. Ten tunel, swego rodzaju autostrada dla ładunków z chmury, nigdy nie jest linią prostą, bo cząstki kosmiczne zderzają się i rozpadają. Dlatego i piorun ma kształt poszarpany i zygzakowaty. Przed piorunem chmurę burzową opuszcza tzw. prekursor. To niewielkie ilości naładowanych ujemnie cząstek, które skokowo poruszają się ku powierzchni ziemi z prędkością kilkudziesięciu tysięcy kilometrów na sekundę. Całe zjawisko trwa więc najwyżej kilka tysięcznych części sekundy (kilka milisekund). Tuż za prekursorem chmurę opuszcza „piorun właściwy”.

Ten porusza się wolniej (bo z prędkością „zaledwie” kilku tysięcy km/s), ale za to niesie nieporównywalnie większą energię. Pioruny mają długość kilku kilometrów. Szerokość wspomnianego już tunelu, w którym biegnie wyładowanie, wynosi kilkadziesiąt centymetrów, choć główny ładunek porusza się w „kanale” o grubości kilku centymetrów. Natężenie wyładowania głównego może wynosić ponad 100 tysięcy amperów, napięcie dziesiątki milionów woltów, a całkowita energia setki kWh. To wystarczająco dużo, by zapewnić 100-watowemu urządzeniu (np. żarówce) energię na kilkadziesiąt dni. Niestety, nie potrafimy wykorzystywać energii piorunów. Badacze, którzy tego próbowali, często przyptacali to życiem. A byłoby o co walczyć. Na całej ziemi w ciągu jednej doby pioruny przenoszą energię rzędu bilionów kWh.

Jak się przed tym chronić?

Piorun uderzający w ziemię czy w powierzchnię wody jest dla człowieka śmiertelnym zagrożeniem. Co robić,

gdy letnia burza zastanie nas w czasie spaceru czy kąpeli? Przede wszystkim jak najszybciej wyjść z wody. Nie wolno stawać pod drzewami (szczególnie tymi na płaskim i pustym terenie) i w pobliżu słupów elektrycznych. Najlepiej znaleźć nisko położone schronienie. Jeżeli takiego nie ma, kucnąć (nie kłaść się!) ze złączonymi nogami. Jeżeli jest taka możliwość, dobrze jest się odizolować od powierzchni ziemi (używając karimaty albo plecaka, o ile nie ma w nim metalowego stelaża). W najgorszej sytuacji są osoby znajdujące się w czasie burzy w górach. Powinny jak najszybciej opuścić szczyt i ukryć się w jakimś zagłębieniu terenu. Nie wolno dotykać ścian skalnych, tym bardziej, że w czasie burzy są one mokre. Dobrym schronieniem, niezależnie od miejsca, w którym zaskoczy nas burza, są metalowe kratownice (także samochody), o ile nie dotyka się elementów, z których są wykonane. W domu najlepiej odłączyć z sieci elektrycznej (nie tylko wyłączyć) wszystkie urządzenia elektroniczne. □

Tomasz Rożek (Gość Niedzielny)

Unia męczenników...

ciąg dalszy ze str. 5

Nie jest też tak, że męczennikami są ci, którzy szczególnie nimi chcieli być. Kościół nigdy bowiem nie uczył, że powinniśmy szukać męczeńskiej śmierci. Chodzi raczej o to, że jeśli już przyjdzie nam dokonywać takich wyborów, powinniśmy pamiętać, iż czymś chwalebny jest danie świadectwa niezależnie od konsekwencji.

W spokojnej Europie

Ktoś może powiedzieć, że komunizm już upadł i nikt nie żąda tak ostatecznych czynów. Prawda, ostatecznych w naszej części Europy – nie. Ale jak długo to potrwa? I czy nie spotykamy się z męczeństwem w sensie przenośnym? Nie męczeństwem krwi, ale sumienia?

Rok 2004 – zaledwie sześć lat temu. Rocco Buttiglione miał być komisarzem UE ds. wewnętrznych. Wszystko było już prawie pewne, pozostały przestuchania w Parlamencie Europejskim. Tam pytano go o różne rzeczy – w tym, czy uważa homoseksualizm za grzech. Buttiglione odpowiedział, że nawet jeśli tak uważa, to nie ma to żadnego znaczenia dla dyskusji politycznej. Nawet tak ostrożna odpowiedź nie zadowoliła pytających. Wybuchł skandal, po którym Buttiglione zrezygnował z kandydowania.

Ten przypadek pokazuje, jak łatwo można zostać męczennikiem sumienia. Na włoskim polityku próbowano bowiem wymusić odpowiedź, w której wyrekłby się własnej wiary.

Cóż mają powiedzieć pracownicy katolickich ośrodków adopcyjnych w Wielkiej Brytanii, którzy nie mogą uchylić się od udziału w adopcjach dzieci przez homoseksualistów? Nawet nie muszą być przeciwnikami istniejącego prawa adopcyjnego – wystarczy, że odmówią własnego udziału w procedurze.

A lekarze? W niektórych krajach mogą skorzystać z klauzuli sumienia. Na przykład w Polsce lekarz może odmówić aborcji, powołując się na własne sumienie, ale ma przy tym obowiązek wskazać innego lekarza, który dokona zabiegu.

Męczeństwo na sali zabiegowej

Nieprzypadkowo większość sytuacji związanych z próbą łamania sumień katolików dotyczy spraw bioetycznych.

To właśnie w tej materii lewica upatruje swoją wielką szansę wykreowania siebie na wielką obrończynię wolności. Całko-

wita wolność aborcji, nadanie przywilejów związkom homoseksualistów, brak ograniczeń, a nawet wspieranie zapłodnienia metodą in vitro – to tylko część ulubionych tematów lewicowych demagogów. Ich charakterystyczną cechą jest jednak to, że każdy z nich wchodzi w konflikt z moralnością chrześcijańską. Każdy z nich wymaga zaangażowania prawa i społeczności w realizowanie celów, które dla części obywateli mogą być obce. Aborcja oraz in vitro, do wykonywania których potrzebni są lekarze. Nadawanie ram prawnych związkom homoseksualistów, do czego potrzeba chociażby urzędnika. Za każdym razem realizacja życzenia jednego obywatela wymaga zaangażowania sumienia chociaż jednej dodatkowej osoby.

A co jeśli sumienie mówi inaczej? Takich sytuacji będzie coraz więcej i coraz większa będzie potrzeba wychowywania pokoleń w świadomości, że dawanie świadectwa może wiele kosztować. Środowiska lewicowe w Europie już teraz uznają klauzulę sumienia za coś kontrowersyjnego.

Męczennicy na śmietniku

Chrześcijanie oddawali życie za wiarę. Inni w obronie własnego sumienia muszą w naszych czasach być gotowi do poświęcenia własnych karier, dobrobytu czy po prostu dobrego imienia.

Ale jest jeszcze jeden rodzaj męczenników w Europie. Składają ofiarę z krwi, choć trudno wprost nazwać ich męczennikami za wiarę. To ofiary procedury aborcyjnej. Przerazająca skala tego zjawiska sprawia, że wszelka obojętność w tej materii może tylko dziwić. Statystyki mówią o 1,2 mln aborcji rocznie w krajach UE. W całej Europie ponad 2,8. Tak, jakby co roku ginęła cała Warszawa.

Męczeństwo jest śmiercią w imię czegoś. Sens świadectwa krwi jest jasny. Za wiarę, za Chrystusa, za sumienie. Ale w imię czego giną nienarodzone dzieci? W imię niczego. To jest śmierć szczególna, w opuszczeniu przez własnych rodziców, zadawana z zimną obojętnością. Te okoliczności wskazują na szczególny charakter aborcyjnych męczenników. Ich śmierć jest jednak świadectwem bezbronności. Bezbronność i niewinność wobec obojętnej okrutności.

Czy zatem nie ma dziś męczenników? Są, nawet w naszej spokojnej i dostatniej Europie. Czy w przyszłości będzie ich więcej? Oby nie – ale czy jesteśmy tego pewni? □

Mateusz Matyszkowicz (Gość Niedzielny)

KRONIKA POLONIJA

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

PERU

• Od lipca przebywa w Peru, w Dolinie Colca, polska wyprawa naukowa pod kier. prof. Andrzeja Paulo. Jedenaście naukowców z Akademii Górniczo-Hutniczej i Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego, Głównego Instytutu

Górnictwa i Uniwersytetu w Kielcach prowadzi badania geologiczne i strukturalne obszaru kanionu Colca (fot.). Jest to ostatni etap dokumentowania unikalnej w skali światowej strefy geologicznej i biologicznej – obszar ten posiada aż pięć z ośmiu stref geograficznych występujących w Peru i dużą różnorodność formacji skalnych. Prace prowadzone przez polskich naukowców od 2003 r. mają pomóc w skompletowaniu dokumentacji koniecznej do ustanowienia parku narodowego na obszarze Colca – Dolina Wulkanów – Źródła Amazonki. Ten unikalny obszar został spopularyzowany w świecie przez polskich kajakarzy z krakowskiej wyprawy „Canoandes’79”, którzy w 1981 r. jako pierwsi przepłynęli najgłębszy kanion świata (4159 i 3600 m głębokości). Obecnie odwiedza go ponad 200 tys. turystów rocznie. [inf. PAP].

WĘGRY

• Poczucie narodowej tożsamości i wiara w Boga sprawiają, że corocznie od 20 lat na ruinach najstarszej polskiej wsi na Węgrzech, zwykle w trzecią, a tym razem w Szögliget w czwartą niedzielę lipca, na odpuscie spotykali się potomkowie byłych Drenczan. 25 lipca polsko-węgierską Mszą św. w kościele p.w. Piotra i Pawła rozpoczął się doroczny odpust polonijny [inf. Bożena Bogdańska-Szadai].

BRAZYLIA

• Osada nosząca nazwę Santana (Święta Anna) położona jest w brazylijskim stanie Paraná, na terenie którego osiedliło się najwięcej polskich imigrantów. To właśnie w tej osadzie, która jest również centrum parafii pod wezwaniem tejże świętej, odbywały się 25 lipca uroczystości inauguracyjne rozpoczęcie obchodów 100. lecia polskiej kolonizacji

USA

• 17 lipca w Central Parku na Manhattanie pod pomnikiem Jagiełły, odbyły się uroczystości upamiętniające 600. rocznicę bitwy pod Grunwaldem. Mimo upału zgromadziło się tu kilkaset osób, byli wśród nich Polacy, Litwini, Białorusini i przypadkowi przechodnie z różnych krajów świata Uroczystości rozpoczęto hymnem polskim w wykonaniu chóru Aria z Wallington New Jersey. Część oficjalną stanowiły przemówienia zaproszonych gości oraz wykład historyków Jerzego Prusa i dr. Grzegorza Guzińskiego, którzy przedstawili tło historyczne bitwy pod Grunwaldem oraz jej przebieg. Natomiast dr Piotr Nawrot opisał barwnym językiem, w jakich ubiorach szli do walki polscy i krzyżaccy rycerze.

Po wykładzie chór Aria odśpiewał pieśń „Bogurodzica” oraz kilka innych utworów tematycznie związanych z historią Polski. Odtworzono również skomponowany przez Łukasza Pieprzyka z okazji 600-lecia bitwy utwór „Szarża”. Następnie głos zabrał przedstawiciel organizacji litewskiej Glenn Urbabas, który opowiedział o tym, jakie bitwy często musiał toczyć z urzędnikami miasta Nowy Jork, aby pomnik nie został przeniesiony gdzieś do magazynu i tam zapomniany [inf. J. Majcherczyk].

• Cenionym architektem polskim w Stanach Zjednoczonych jest Julian Kulski, architekt, urbanista, nauczyciel akademicki; ur. w 1929 w Warszawie. W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej i uczestnik Powstania Warszawskiego. Jeniec wojenny (stałag

La Salette

...ciąg dalszy ze str. 2

To chyba dlatego, że to, co jest jego istotą, w dużej mierze odkrywa się i dokonuje w ukryciu. Sensem słów Matki Bożej i ich najlepszym owocem jest pojednanie, czyli spojrzenie z Miłością, spojrzenie oczyma Boga. Pojednanie z Nim, z ludźmi, ale też z własnymi słabościami, samotnością, tym, co denerwujące, bezsensowne, po ludzku nieodwracalne... Także historie życia dzieci, które były świadkami tego objawienia, pokazują, że to, do czego zaprasza i zachęca Matka Boża, to nie jakaś nieosiągalna dla „zwykłego” człowieka świętość bez upadków, ale ciągłe podnoszenie się, wdrapywanie w górę i tęsknota za jeszcze większą Miłością.

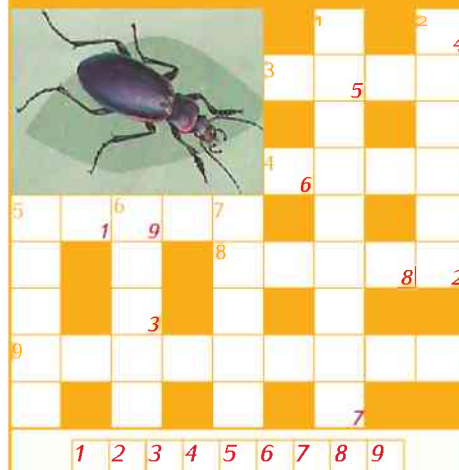
Na La Salette najczęściej mówi cisza. Nie tylko ta akustyczna, ale też ta, którą odkrywa się w sobie. Wyciszenie, które, choć podobne do pustki, bardzo się od niej różni. Wprawdzie długo można wymieniać powody, dla których warto pojechać do tego miejsca, ale perspektywa doświadczenia tej ciszy jest już

wystarczającym argumentem „za”. Zdecydowanie, góry zbliżają do Boga bardziej niż o kilkaset metrów nad poziom morza!

Post Scriptum: Każdego roku 19 września obchodzona jest rocznica cudownych objawień. Wtedy szczególnie warto zawitać do alpejskiego sanktuarium. Morze pielgrzymów i turystów, którzy wjeżdżają od strony Corps (najbliższe miasteczko) lub niespodziewanie schodzą z górskich szlaków, mimowolnie świadczy o tym, jak żywe i prawdziwe jest polecenie, które dwukrotnie powtórzyła Matka Boża: „A więc, moje dzieci, ogłoście to całemu Mojemu ludowi”. A tym, którzy chcieliby zapamiętać La Salette jako niezapomnianą przygodę i wracać tam niczym do domu, polecam... wolontariat. Pracując przez kilka tygodni w sanktuarium, korzystając z wielu propozycji zarówno duchowych, jak też turystycznych, nie sposób nie zachwycić się tym miejscem i nie zapragnąć powrotu do niego. Szczegóły? www.lasalette.cef.fr i www.saletyni.pl □

Dorota Abdelmoula

Dla najmłodszych

POZIOMO: 3) „Morze” trawy 4) Roślina uprawiana na olej 5) Wystawne przyjęcie, biśiada 8) Brat w zakonie 9) Dział matematyki z twierdzeniem Pitagorasa

PIONOWO: 1) Przyrząd do mierzenia kątów 2) Przed rzutem oszczepem lub pchnięciem kulą 5) Wpisana do dzienniczka ucznia 6) Nagła zmiana akcji 7) Jednostka natężenia prądu

x1 A) 1944–45. Studia architektoniczne: uniwersytet w Oksfordzie 1946–47, Yale University w New Haven 1949–54, Politechnika Warszawska 1961–63; doktorat 1966. Naczelnny architekt w Julian Kulski Associates w Orlean (USA) 1955–; profesor architektury: University of Notre Dame w South Bend 1960–65, Uniwersytetu G. Waszyngtona 1965–67, Uniwersytetu Howarda 1967–92; architekt World Bank w Waszyngtonie 1963–90. Zrealizował ok. 3 tys. projektów w 26 krajach. Autor artykułów w pismach naukowych oraz publikacji książkowych: Land of Urban Promise (South Bend 1963), Architecture in a Revolutionary Era (South Bend 1969), Dying, We Live (Washington 1980), Umierając żyjemy (Warszawa 1984). Członek: Związku Kawalerów Maltańskich, American Institute of Architects 1970–, American Institute of Planners 1969–. Cosmos Club w Waszyngtonie 1976–. Odznaczenia: Krzyż Walecznych, Krzyż Powstania Warszawskiego, Srebrny Krzyż Zasługi.

NIEMCY

• Polonijna galeria PIGASUS w Berlinie proponuje wgląd w świat sztuki Zbigniewa Kaji, artysty zmarłego w 1983 r. Za życia był Kaja zaliczany do najwybitniejszych przedstawicieli Polskiej Szkoły Plakatu, niestety szybko został zapomniany. Zbigniew (Zbychu) Leon Kaja ur. 1924 r. w Poznaniu. Zajmował się grafiką warsztatową i użytkową. Uprawiał rysunek i malarstwo, drzeworyt, litografię, fotografowanie, ilustrował książki, tworzył exlibrisy, pasjonował się typografią, był także scenografem, projektował neony i znaki graficzne. Był wybitnym polskim plakacistą, jednym z twórców polskiej szkoły plakatu. Zrealizował ponad 300 plakatów. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu (1947–51) oraz w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Był kierownikiem artystycznym bwa później kawu (Krajowa Agencja Wydawnicza) w Poznaniu (1962–77), wykładowcą na ASP (1961–1965) i UAM. Dotychczas udało się skatalogować ponad 300 grafik, 86 obrazów olejnych, 298 exlibrisów, ponad 400 okładek książek, katalogów i programów teatralnych, 49 zrealizowanych projektów scenograficznych. Jego twórczość była silnie związana z Poznaniem i Wielkopolską. 28 wystaw indywidualnych i ponad 40 zbiorowych w kraju i za granicą. □

Szary świat smutnych

Depresja powoduje, że świat staje się bezbarwny, szary. To nie tylko przemożenie. Naukowcy z Uniwersytetu we Freiburgu (Niemcy) za pomocą elektroretinografu (urządzenie analizujące zmiany w siatkówce oka wywoływane błyskami światła o różnym natężeniu) odkryli, że osoby cierpiące na depresję widzą mniejszą liczbę kolorów. Zaobserwowano ponadto, że – niezależnie od kultury i wieku – im choroba bardziej zaawansowana, tym mniejszy staje się kontrast pomiędzy barwą białą a czarną. Różnica w postrzeganiu świata była tak wyraźna, że powstał pomysł, by diagnozować depresję, obserwując, jak działa siatkówka oka. Artykuł, w którym opisano eksperyment, został wydrukowany w periodyku „Biological Psychiatry”. Naukowo potwierdzono znaną chyba wszystkim prawdę, że osoby przepełnione smutkiem widzą świat na szaro. (za Gość Niedzielny)

Historyczne „złoto” Polek

Polskie szpadzistki w składzie: Ewa Nelip, Magdalena Piekarska, Danuta Dmowska-Andrzejuk i Małgorzata Stroka pokonały w Lipsku, po ekscytującym pojedynku, Włoszki 35:30 w finale turnieju drużynowego podczas mistrzostw Europy w szermierce.

KRZYŻÓWKA GŁOSU

POZIOMO: 2) „Ulotny” druk 5) Pilśń, wojtek 6) Opattek w monstrancji 7) Wielka u atlety 8) Samochód z Japonii 9) Rysunkowy lub mieszkalny 11) Roślina chroniona 14) Płynący kawał lodu 15) Członek Towarzystwa Jezusowego 19) Koń cisawy 23) Gatunek herbaty 25) Efekt pęknięcia żyłki 26) Przeciwnieństwo dawania 27) Rurka z bibułki do papierosów 28) Królewska gra 29) Pampuch 30) Biała szata liturgiczna 31) Zielona na grzędce 32) Owłosienie psa.

PIONOWO: 1) Deser z mąki ziemniaczanej 2) Ssak morski 3) Typ lasu liściastego 4) W butonierce 9) „Beczący” ptak błotny 10) Miasto w Japonii, na wyspie Honsiu 12) Zajęczy skok 13) Tenisowa skucha 16) Po obu stronach Uralu łącznica 17) Radość, zadowolenie 18) Działanie wg planu 20) Kłopot, tarapaty 21) Śpięcie 22) Awersja 24) Potocznie zгода.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

POLSKA | FRANCJA | ŚWIAT

Anna Rzczycka

Język angielski

Do obowiązków *Akademii Francuskiej* należy czuwanie nad językiem francuskim, językiem włoskim zajmuje się *L'Accademia della Crusca*, a hiszpańskim – *Real Academia Espanola*.

Język angielski nie miał do tej pory instytucji, której zadaniem byłaby troska o jego rozwój i przywoływanie do porządku tamiących jego reguły. *Queen English Society*, założona w 1972 roku przez pewnego tłumacza na emeryturze, postanowiła niedawno wypełnić tę lukę i utworzyła na początku czerwca instytucję o nazwie *Academy of English*. Paradoksalnie bowiem niepokój o rozwój języka angielskiego nie przestaje rosnać. Dzięki, a raczej z powodu globalizacji, angielski stał się pierwszym językiem na świecie, jednocześnie jednak wystawiony został na wszelkiego rodzaju zanieczyszczenia i uproszczenia. Sporo winy ponosi także brytyjski system nauczania: kolejne rządy w Londynie, wprowadzając rozmaite zmiany do podręczników, doprowadziły do tego, że wielu nauczycieli nie zna już reguł gramatyki własnego języka.

Osobny rozdział to imigracja: w Wielkiej Brytanii, w imię zasady równości wszystkich obywateli, mniejszości etniczne mają dostęp do bezpłatnego systemu tłumaczenia na ich język

ojczysty wszystkich oficjalnych dokumentów zredagowanych po angielsku. Aby odbyć wizytę w szpitalu, zapisać dziecko do szkoły czy załatwić coś w administracji, Pakistańczyk, Hindus czy Polak nie muszą wcale znać angielskiego, mogą liczyć na pomoc tłumacza.

Od lat 60. XX wieku hasłami polityki brytyjskiej są poszanowanie różnorodności i tolerancja. Dwaj premierzy z Partii Pracy Tony Blair i Gordon Brown poszli nawet dalej, stawiając na promocję różnorodności, w tym różnorodności regionalnej. W konsekwencji coraz więcej grup narodowych w Wielkiej Brytanii mówi własnym językiem, świętuje własne święta religijne i kulturowe tradycje kraju pochodzenia, otrzymując przy tym dosyć sute subwencje państwowe.

W Bradford, mieście, które było szczególnie dotknięte przez zamieszki rasowe w 2001 roku, można mieszkać w dzielnicy 100-procentowo pakistańskiej, robić zakupy w sklepie pakistańskim, czytać gazetę pakistańską, mówić w języku urdu i poprosić o przetłumaczenie wszystkich oficjalnych angielskich dokumentów na ten język. W tym kontekście język angielski nie jest priorytetem. Priorytetem nie jest też integracja w społeczeństwo angielskie, co ma oczywiście skutki, które okazują się dramatyczne.

Wkrótce po wspomnianych wyżej zamieszkach z 2001 roku szczegółowe dochodzenie na ich temat wykazało, że podłoże niepokojów nie było wyłączenie ekonomiczne, lecz było wynikiem procesu, którego korzenie tkwiły w wielokulturowości.

Ujawnienie tożsamości sprawców zamachów z 7 lipca 2005 roku w Londynie (czterej zamachowcy wywodzący się z imigracji pakistańskiej urodzili się

i wyrosli w Wielkiej Brytanii, tu chodzili do szkoły i byli stuprocentowymi obywatelami brytyjskimi) zdawało się potwierdzać tę analizę i było wielkim szokiem dla Brytyjczyków. Brytyjski model integracji, z którego Brytyjczycy byli tak dumni, okazał się nieskuteczny.

Kolejne fale imigracji mają także wpływ na sytuację języka angielskiego w Stanach Zjednoczonych. W 1980 roku innym językiem niż angielski mówiło w domu 23 miliony Amerykanów. W 2007 roku takich osób było już ponad 55 milionów. Dzisiaj innym językiem niż angielski posługuje się w domu przypuszczalnie co piąty Amerykanin.

Największe postępy odnotowuje oczywiście język hiszpański, mówi nim obecnie około 35 milionów mieszkańców USA. Po milion członków mają wspólnoty chińska, francuska, wietnamska, filipińska i koreańska.

Pierwsi mieszkańcy Stanów Zjednoczonych – Indianie, mówiący własnymi językami, to 380 tysięcy osób.

W 3 amerykańskich stanach, Kalifornii, Nowym Meksyku i Teksasie, aż 30 procent mieszkańców posługuje się w domu innym językiem niż angielskim. Arizona, Floryda i stan Nowy Jork są następnymi na liście stanów wielojęzycznych. Jeśli chodzi o miasta, w których oprócz angielskiego słyszy się inne języki, to na czoło wysuwają się Nowy Jork, Los Angeles i ... Chicago, stynące z dużej polskiej diaspory. □

Msza za Ojczyznę

Zarząd Krajowy SPK Francja zawiadamia, że 15 sierpnia br. o godz. 11.00 w związku z 90. rocznicą Bitwy o Warszawę zamawia w Kościele NMP Mszę św. w intencji Ojczyzny oraz Żołnierza Polskiego. O godzinie 18.00 pod Łukiem Triumfalnym będzie miało miejsce złożenie wieńców i zapalenie znicza. Prosimy naszych rodaków o przyjście z dziećmi.

Odnaleziono najstarsze portrety apostołów

Najstarsze na świecie portrety apostołów Piotra, Pawła, Andrzeja i Jana znaleźli archeolodzy w rzymskich katakumbach świętej Tekli. Wyniki swych prac przedstawił na konferencji prasowej w Watykanie.

Według kierującego pracami archeologicznymi w pobliżu Bazyliki Świętego Pawła za Murami Fabrizio Viscontiego, wizerunki świętych apostołów pochodzą z IV wieku.

Podczas prac odkrywkowych, rozpoczętych w 2008 roku, naukowcy odnaleźli przed rokiem najstarszy wizerunek świętego Pawła. Obecnie poinformowali również o odnalezieniu portretów

trzech innych apostołów. Wszystkie znajdują się na suficie cubiculum ponad grobowcem szlachetnie urodzonej kobiety z późnego okresu Cesarstwa Rzymskiego. Sufit ozdobiono wyjątkowo freskami nawiązującymi do tematów biblijnych. – Odkrycie jest dowodem pojawienia się i szerzenia kultu apostołów u początków chrześcijaństwa – podkreśliła Barbara Mazzei, odpowiedzialna za restaurację cubiculum.

Cenne znalezisko i cała struktura katakumb znajdują się pod kamienicą zbudowaną w potowie ubiegłego wieku. □

□ Św. Paweł z Katakumb św. Tekli

Sainte Marie, Mère de Dieu

La maternité divine de Marie a été proclamée au cours du concile d'Éphèse en 431.

En instituant officiellement ce dogme, il s'agissait pour les pères conciliaires de condamner définitivement les nestoriens comme hérétiques. Ainsi, depuis le Ve siècle, la Vierge Marie est non seulement la mère de l'homme Jésus, mais elle est aussi la femme « qui a enfanté Dieu », d'où le terme original grec de Θεοτόκος (Theotókos) qui a été traduit en latin par *Mater Dei* et par *Dei Genitrix*, le premier étant plus utilisé que le second. Littéralement, ces traductions signifient plutôt « Mère de Dieu », comme cela apparaît dans l'Ave Maria ou dans la très ancienne prière mariale, retrouvée sur un papyrus égyptien datant du IIIe siècle, *Sub tuum praesidium cor fugimus, sancta Dei Genitrix*, que l'on connaît très bien en polonais puisqu'il s'agit de *Pod Twoją obronę uciekamy się, święta Boża Rodzicielko* (Sous l'abri de ta miséricorde, nous nous réfugions, Sainte Mère de Dieu). La traduction exacte de Theotókos en latin est *Deipara*, « qui a engendré Dieu », mais ce terme est très peu usité. Dans le monde slave byzantin, grâce à l'évangélisation dont les saints Cyrille et Méthode ont été les artisans, le terme de Theotókos a été traduit par eux directement en slavon par Богородица (Bogoroditsa), que l'on retrouve en polonais avec Bogarodzica. On peut supposer dans ce terme polonais une influence byzantine qui aurait pu s'effectuer au IXe siècle, lorsque les Apôtres des Slaves ont christianisé la Grande-Moravie dont faisaient partie les territoires polonais de Cracovie et de Silésie. À l'époque, les langues slaves étaient encore peu différenciées ; elles étaient plutôt considérées comme des dialectes d'un slave commun, partagé par tous les Slaves, d'où le succès de l'entreprise des saints Cyrille et Méthode. Le terme de Bogarodzica – à côté duquel nous avons aussi Matka Boża, Matka Boska, Boża Rodzicielka, en provenance du latin –, nous fait bien entendu penser à l'hymne célèbre *Bogurodzica*. On ne connaît pas la date exacte à laquelle ce chant a été composé, car le premier manuscrit retrouvé date du début du XVe siècle. Cependant, compte tenu de la langue et des tournures utilisées, certains spécialistes considèrent que l'œuvre peut dater du XIe siècle, d'autres penchent plus pour le XIIIe siècle, mais pas plus tard. C'est le premier texte connu en polonais, écrit dans une langue encore considérée comme mineure par rapport à un latin dominant, encore mal équilibrée dans le processus de

naissance d'une langue qui passe du statut de dialecte à celui de langue nationale, possédant encore des archaïsmes hérités du slave commun, ou influencée par les langues voisines. L'écriture, utilisant l'alphabet latin, n'est pas encore normalisée et chaque rédacteur utilise ses « trucs » pour rendre les sons polonais. Datant de 1407, la copie du poème est manuscrite. Il a donc fallu procéder à une translittération pour obtenir le reflet exact en caractères d'imprimerie :

Bogurodzica *dziewica, Bogiem sławiona*
U twojego syna go, podziwna matko swolena
Siszczyci nam, :pawczy nam kyrieleyson

Twego dzela krzcziczela boszycze
Uslisz glosi na plen misli czlowieczce
Slisz modlitwo yosz nosimi
A dacz raczy gegosz prosimi a naszewce
zboznyi pobith poszicwocze raski przebith kyrieleyson.

C'est du polonais d'il y a environ huit cents ans, peut-être un peu plus, tel qu'on pouvait le parler et l'écrire dans certains milieux. Transcrit en fonction des usages du polonais actuel, le texte devient plus lisible :

Bogurodzica *dziewica, Bogiem sławiona*
U twojego syna Go, podziwna matko zawolena, Maryja!
Zyszczyci nam, :puści nam.
Kyrieleyson.

Twego dziela Krzcziciela, bożycze,
Uslisz glosy, na pełni mysli czlowieczce.
Słysz modlitwę, jaż nosimy,
A dać raczy, je goż prosimy:
A na świecie zbożny połyć,
Po żywocie raski przełyć.
Kyrieleyson.

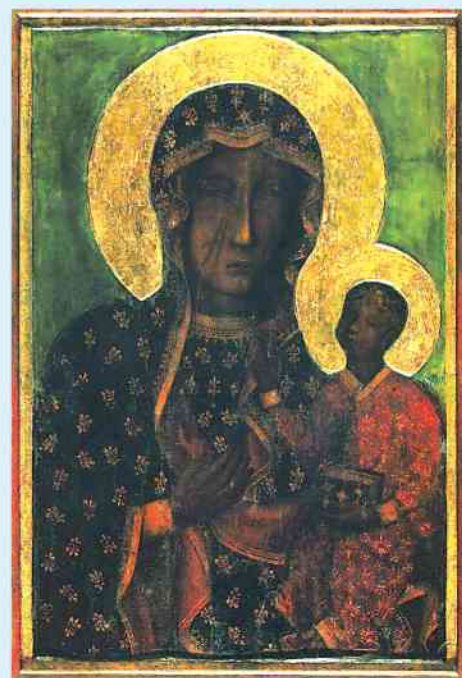
En français, on trouve cette traduction :

Ô Mère de Dieu, Vierge, glorifiée par Dieu, Marie,
Au près de ton fils, le Seigneur, mère choisie, Marie!
Réconcilie-nous, recommande-nous.
Seigneur, prends pitié.

Par ton Baptiste, ô Fils de Dieu,
Entends nos voix, accomplis les intentions de l'homme,
Exauce la prière que nous présentons,
Et daigne nous accorder ce que nous implorons :
En ce monde, un pieux séjour,
Après la vie, la demeure au paradis.
Seigneur, prends pitié.

La version d'origine du *Bogurodzica* ne comporte que deux strophes. La première s'adresse à la Vierge Marie, c'est une demande d'intercession auprès de Jésus pour qu'Il daigne exaucer les hommes. La seconde s'adresse à Jésus lui-même, par égard pour Jean le Baptiste. Plus tard, jusqu'au XVIe siècle, d'autres strophes

seront ajoutées à l'original. On ne connaît pas l'auteur du texte. Certains l'attribuent à saint Adalbert (Wojciech), mais rien ne le prouve. Il n'en reste pas moins que le contenu et la composition montrent que l'auteur connaissait parfaitement les Écritures, les vérités théologiques et les règles de la composition poétique. Nous sommes en présence d'un érudit, un intellectuel du Moyen Âge roman, sans aucun doute un homme d'Église, inspiré par la Salutation angélique dans sa version byzantine (*Theotóke parthéne, Chaire, kecharitóméné Maria, o Kyrios meta sou. Eulogéméné su en gynaxin kai eulogéménos o karpos tēs koiliās sou – Ô Génitrice de Dieu, Vierge, réjouis-toi, Marie, comblée de grâce, le Seigneur est avec toi. Tu es bénie entre toutes les femmes et le fruit de ton sein est béni.*), et par la poésie liturgique latine. Il a produit un bijou qui a traversé les siècles pour arriver jusqu'à nous. La musique aurait été composée un ou deux siècles plus tard pour un chant qui doit être chanté *a capella*. Le *Bogurodzica* a servi de premier hymne national polonais. Il a été chanté par les chevaliers polonais et lituaniens à la bataille de Grunwald, et a pris rapidement un caractère religieux et patriotique. Dans sa version en vieux biélorusse, il a aussi été l'hymne national du Grand-Duché de Lituanie. Actuellement, on le chante encore tous les jours, en particulier à 21 heures, à Częstochowa, devant l'icône de la Vierge Noire, au début de la prière du soir que les Polonais connaissent sous le nom d'*Apel jasnogórski*. □

„Gościa niedzielnego” pytanie o wychowanie

Różne poglądy rodziców

Niestety, nie mamy z mężem jednakowych poglądów na sprawę wychowania naszej 3-letniej córki. Mądra szybko się zniechęca, a mąż wówczas „motywuje” ją przez zawstydzanie, że inne dzieci już to potrafią, że w przedszkolu tylko ona nie będzie tego umiała. Nie jestem przekonana, czy dziecko w jej wieku koniecznie musi spać w dzień. Jak reagować na fantazjowanie? Mąż zarzuca wówczas kłamstwo, a mnie się wydaje, że córka ma problemy z odróżnianiem prawdy i fantazji. Czy dziecko w jej wieku musi umieć dobrze się przeżegnać i trwać nieruchomo na modlitwie? Córka zna dwie modlitwy, modłę się z nią, ale o spokojnym wytrwaniu w postawie nie ma mowy.

Mama

Nie jestem autorytetem, opieram się na moim doświadczeniu i absolutnie nie chciałabym, aby moje opinie były argumentem w Waszych dyskusjach. Oboje chcecie tylko i wyłącznie dobra dla swojego dziecka. Każdy z nas był w jakiś sposób wychowywany, surowo lub łagodnie. Po latach powieliła się model swoich rodziców, czasami zupełnie nieświadomie. Powtarza się nawet takie metody, które przysparzały nam cierpienia. Zamiast przerzucać się cudzymi opiniami, wróćcie do czasów Waszego dzieciństwa, opowiedzcie sobie o Waszych doświadczeniach, co było miłe,

a co źle wspominać, jakie traumy wynieśliście z tamtych lat. Może warto zmienić sposób prowadzenia Waszych rozmów? Problem tkwi w Was, w Waszym braku spójności. Może należałoby skorzystać z pomocy kogoś, kto mógłby pomóc w dogadaniu się?

Uważam, że nie powinno się dziecka zawstydzać, mówić, że inni już to potrafią. Skutkiem może być niska samoocena, brak wiary w siebie, a w przyszłości nieśmiałość. Surowe wychowanie, zawstydzanie, nadmierna krytyka powodują po latach, że nastolatek nie potrafi sprzeciwić się złości, uważa się za gorszego, łatwo staje się ofiarą, ma problemy z zawieraniem przyjaźni. Każde dziecko rozwija się w swoim tempie i ma bardzo różne potrzeby. Zdarza się nierzadko, że nawet młodsze od Waszej córki dziecko nie śpi w dzień. Nie ma sensu wyolbrzymiać tego problemu, więcej luzu, radości życia, mniej sztywnych zasad. Sen nie powinien być utrapieniem i stresem, lecz upragnionym wypoczynkiem. Fantazjowanie to nie kłamstwo, ale warto wskazywać różnice. Można w serdeczny, żartobliwy sposób uczyć rozróżniania tego, co się dzieje naprawdę, i tego, co na niby. To może być źródłem świetnych zabaw całej rodziny, które zarówno dorośli, jak i dziecko potraktują z przymrużeniem oka.

Każdy katecheta pracujący z małymi dziećmi wie, jaką trudność mają dzieci z przeżeganiem się, znajomością modlitw,

z zachowaniem właściwej postawy. Dziecko nie jest miniaturą osoby dorosłej, ale człowiekiem, który nieco inaczej postrzega wszystko dokoła. Nie należy zapominać o tym, że Pan Jezus podał dziecko i jego sposób myślenia jako wzór. Wielu katechetów pochyła głowy przed czystymi sercami dzieci, przed dylematami, które ich męczą. Małe dzieci nie mają problemów związanych z wiarą, one dobrze czują obecność kochającego Boga. Polecam książeczki księdza Jana Twardowskiego, który pokazał, że można dzieciom opowiadać o sprawach wiary zupełnie inaczej, niż to się działo przed laty. Podejrzewam, że męża drażni może panujący obecnie luz, spoufalanie się z Bogiem, robienie „bożka” z dziecka. Wydaje mi się, że córka przejmie od każdego z Was to, co najlepsze. Wielki szacunek i bojaźń Bożą od taty i Bożą radość od mamy. Dziewczynki bardzo potrzebują kochających je ojców, ale nie kochających je za coś, tylko po prostu kochających je, bo są ich córkami. □

Burki

Francuskie Zgromadzenie Narodowe przyjęło projekt ustawy zakazującej kobietom noszenia muzułmańskich zasłon na twarz we wszystkich miejscach publicznych, w tym także na ulicach. Przeciw projektowi oddano tylko jeden głos.

Kobieta łamiąca wspomniany zakaz może otrzymać karę grzywny do 150 €, natomiast rok więzienia lub 30 tysięcy € grzywny grozi osobie siłą nakłaniającej kobiety do zakładania burek czy nikabów. Kara może być dwukrotnie wyższa, jeśli osoba zmuszana do noszenia zasłon będzie nieletnia.

Propozycja zakazu wywołała we Francji gorące dyskusje, gdyż wielu uczestników debaty uważa, że taki przepis będzie sprzeczny ze swobodami obywatelskimi. Według rządowych statystyk noszenie zasłon muzułmańskich jest we Francji zjawiskiem marginalnym, dotyczy ok. 2 tysięcy kobiet, a większość z nich to rodowite Francuzki, z których znaczna część nawróciła się na islam.

Aby zakaz wszedł w życie, musi go jeszcze przegłosować we wrześniu Senat, a wtedy Francja będzie drugim, po Belgii, krajem europejskim, gdzie zostanie wprowadzony. Podobny projekt zapowiedziała Konserwatywna Partia Ludowa, główne ugrupowanie opozycyjne w Hiszpanii.

Przeciwni zakazowi noszenia islamskich burek są biskupi Francji. Takie prawo pogarsza sytuację muzułmańskich kobiet we Francji – uważa bp Santier, przewodniczący komisji francuskiego episkopatu ds. dialogu międzyreligijnego. □

E. Kabiesz | FAP

Śmiertelność na drogach

W Polsce odsetek zabitych na drogach należy do najwyższych w UE: gorzej jest tylko w Grecji i Rumunii. W dodatku liczba ofiar śmiertelnych spada powoli – podała KE, która we wtorek przedstawiła strategię zmniejszenia o połowę liczby zabitych na drogach do 2020 r.

Z danych ogłoszonych przez Komisję Europejską wynika, że co roku na milion mieszkańców ginie w Polsce 120 osób, co stawia Polskę na trzecim miejscu po Rumunii i Grecji (130 ofiar na milion mieszkańców). W dodatku od 2001 r. liczbę tę udało się ograniczyć jedynie o 17 proc. Gorszy wynik uzyskała tylko Bułgaria oraz Rumunia i Malta – w tych dwóch ostatnich krajach ofiar śmiertelnych przybyło. Średnia w UE to 69 ofiar na milion mieszkańców.

Tymczasem Łotwa, Hiszpania, Estonia i Portugalia w ciągu ostatnich lat ograniczyły liczbę ofiar o co najmniej połowę. KE chce, by za ich przykładem poszły kolejne kraje. □

ACCRE

– pomoc finansowa dla bezrobotnych, którzy chcą otworzyć firmę

Pomoc finansowa dotyczy osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy (Pôle Emploi), które poszukują pracy. Przy zakładaniu firmy lub ponownym jej otwarciu można być zwolnionym z opłat socjalnych przez jeden rok.

ACCRE może otrzymać osoba, która:

- Pobiera zasiłki różnego rodzaju w Pôle Emploi
- Nie pobiera zasiłków w Urzędzie Pracy, ale jest zapisana i poszukuje pracy minimum przez 6 miesięcy w przeciągu ostatnich 18 miesięcy
- Pobiera świadczenie ATA (zasiłek przejściowy w oczekiwaniu na pracę) lub zasiłek ASS
- Korzysta z zasiłku socjalnego RSI lub gdy jej konkubent lub współmałżonek jest korzystającym
- Jest rodzicem samotnie wychowującym dziecko, który pobiera w tym wypadku API
- Nie ukończyła 30 roku życia i która została zwolniona z pracy (we Francji prawo pracy chroni osoby przed 30 r.ż. i nie powinny być one zwolnione)
- Ma od 25 do 30 lat oraz mniej niż 30 lat i nie pobiera zasiłków, dotyczy to też osób niepełnosprawnych
- Pracuje i która chce otworzyć firmę zlikwidowaną lub zamkniętą na wniosek sądu

- Pobiera CLCA; osoby otwierające firmę w strefie wrażliwej (ZUS)

Warunki do spełnienia:

Trzeba założyć firmę osobową lub przedsiębiorstwo (spółki, stowarzyszenia i ugrupowania pracodawców są wykluczone).

Jeśli decydujesz się stworzyć lub na nowo otworzyć firmę, musisz mieć kontrolę nad nią, tzn. posiadać ponad 50% udziałów i wkład własny minimum 1/3 kapitału firmy, z ograniczeniem, iż w innej firmie ta sama osoba nie posiada pośrednio lub bezpośrednio ponad połowy wniesionego kapitału

Kilka osób może uzyskać świadczenie ACCRE osobno dla jednego i tego samego projektu.

Trzeba spełnić następujące warunki:

- osoby te posiadają wspólnie ponad 50% kapitału
- jedna z osób jest zarządzającą
- każda z osób starająca się o ACCRE posiada minimum 1/10 kapitału firmy

Przez pomoc trzeba rozumieć:

- zwolnienie z opłat socjalnych przez rok (ubezpieczenie zdrowotne, macierzyństwo, niepełnosprawność, śmierć, zasiłek rodzinny, emerytura)

- zaliczka zwrotna
- częściowe finansowanie porad, szkoleń

Postępowanie

Starający się o ACCRE musi wypełnić *formulaire spécifique de demande d'ACCRE* (Cerfa n° 13584*02) i złożyć go w l'Urssaf nie później niż 45 dni od momentu deklaracji o założeniu albo ponownym otwarciu firmy. Druk ten można pobrać na stronie <http://vosdroits.service-public.fr/pme/R17122.xhtml>. L'Urssaf lub RSI rozpatruje prośbę w przeciągu miesiąca. □

Anna Sobczyk

Masz problem – napisz do nas: vkaf@fi.fr

Ma sens się stawiać

Nie istnieje w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka prawo do małżeństw homoseksualnych ani do związków partnerskich – stwierdził Trybunał w Strasburgu w sprawie Austrii. Skarżyli ją o dyskryminację homoseksualiści, którzy chcieli wziąć w niej ślub. Orzeczenie Trybunału poszło w odwrotnym kierunku niż ostatnio przyzwyczaiła nas ta instytucja. Niedawno Trybunał kazał na przykład przekazać mieszkanie w spadku osobie, która udowodniła, że miała ze zmarłym właścicielem mieszkania... przelotne kontakty homoseksualne.

Gregor Puppinc, prezes broniącej praw chrześcijan organizacji Europejskie Centrum Prawa i Sprawiedliwości (ECLJ), skomentował, że zmiana tonu u sędziów Trybunału jest związana z niezwykle stanowczą 11 europejskich państw w obronie krzyża. Gdy Trybunał kazał usunąć krzyż ze szkoły pod Padwą, państwo włoskie odwołało się. Jako tzw. strona trzecia odwołanie złożyły też rządy Rosji, Litwy, Malty, San Marino, Bułgarii, Monako, Cypru, Grecji, Rumunii i Armenii. Wśród tych rządów zabrakło polskiego, a MSZ nie udzielił „Gościowi” odpowiedzi, dlaczego. Odwołanie złożyło też 32 europosłów, w tym tylko 8 Polaków (5 z PiS i 3 z PO). Według ECLJ, ich reakcja wystarczyła, by Trybunał zmienił ton.

Sędziowie podkreślili jednak w uzasadnieniu, że wśród państw Rady Europy „nie ma jeszcze większości pozwalającej na prawne uznanie par jedнопłciowych”. Słowo „jeszcze” wiele mówi o osobistych poglądach sędziów, podobnie jak zdanie, że Trybunał „nie może spieszyć się z zastępowaniem” przez własny osąd decyzji władz poszczególnych państw. – Trybunał roztropnie zrezygnował, przynaj-

mniej na razie, z narzucania państwu narodowym prawnego uznania par jedнопłciowych – skomentowało ECLJ. □

Przemysław Kucharczak
(Gość Niedzielny)

Tankowanie

Paliwo na polskich stacjach należy do najtańszych w Unii Europejskiej. Na benzynę najwięcej wydamy natomiast w Skandynawii, Belgii i Grecji.

Wśród krajów członkowskich Unii mniej niż w Polsce za tankowanie zapłacimy tylko w Bułgarii i Rumunii oraz w krajach nadbałtyckich.

Belleville

Zapomniana Kaplica

Mimo całego swego ubóstwa, pierwsza kaplica Matki Bożej Fatimskiej wzbudzała w sercach wiernych entuzjazm. Usytuowana przy pasażu Louzain, w dolnej części Belleville, była w efekcie dawnym warsztatem robotniczym, który na Boże Narodzenie 1952 r. został przystosowany do sprawowania kultu. Ks. Louis Baslé, Fils de la Charité, rok po jej oddaniu do użytku pisał: *To niestety chane! Żadnego luksusu, żadnych żyrandoli! W sali ubogiej w taki sposób, że przed murem, którego nagość stanowi jego wartość, wznosi się ołtarz, wokół którego gromadzą się wierni, którzy w każdą niedzielę wyznają tu wiarę. Najważniejsze zrobione. Bóg jest tu, żyjący w tabernakulum. Chrystus jest obecny dzień i noc, w dzielnicy, która do tej pory była Go pozbawiona. Msza św. jest odprawiana każdego dnia w kaplicy, która staje się wkrótce za mała, tak, że w niedzielę trzeba sprawować dwie Msze św. rano i jedną popołudniu.* Rok później pierwsza kaplica Matki Bożej Fatimskiej przy pasażu Louzain została zakupiona na własność. Niestety, jej istnienie przewidziane było na niespełna 20 lat. Na początku lat 70-tych podzieliła ona los dzielnicy, której domy wraz z malowniczymi ogrodami i podwórkami Belleville zostały wyburzone po to, by zrobić miejsce nowoczesnym, dwudziestopiętrowym „aszelemom”.

Projekt nowej świątyni usytuowanej przy alei Gabrielle d'Estrées został przedstawiony w Kurii Paryskiej już w czerwcu 1967 r. Miała to być kaplica dla 500 wiernych, z matym oratorium na 30 osób przychodzących na Msze

Obchody Kościuszkowskie

Organizowane po raz 20-ty obchody Kościuszkowskie rozpoczną się w tym roku 25 września o godz. 15.00 - złożeniem kwiatów pod pomnikiem Naczelnika w Sorques. Po Mszy Św., celebrowanej przez ks. Józefa Bodzionego w polskim kościele w Dammarie-les-Lys, zapraszamy na spotkanie przygotowane przez uczniów polskiej szkoły w Dammarie-les-Lys. Do dyspozycji uczestników będzie autobus. Zbiórka przed Kościołem Polskim, 263 bis, rue St. Honoré. Odjazd punktualnie o godz. 13.00. **Bilety w cenie 10 euro do nabycia bezpośrednio w autobusie.**

św. w tygodniu. Dalej zakrystia, 4 sale katechetyczne, biuro, 3 mieszkania dla księży. Nadzorujący pracami pan Verneyras deklarował, iż posiada połowę funduszy potrzebnych na wykonanie prac. Pozostałą sumę obiecał w odpowiednim czasie znaleźć. 4 lata później, we wrześniu 1971 r., projekt był ukończony. Ostatecznie postanowiono wznieść kaplicę nieco mniejszą, na 400 osób, z mniejszą zakrystią, bez kaplicy tygodniowej i tylko z 2 salami oraz jednym pokojem dla księdza. Wystarczająco jak na potrzeby dzielnicy. Cóż z tego, kiedy tutejsi duszpasterze sami zmienili plany. Chcą mieć świątynię połowę mniejszą, bez sal, biur i mieszkań, aby uciąć pomysł o stworzeniu niezależnej parafii. *Ta konstrukcja ma służyć tylko do zgromadzeń eucharystycznych, wyłączając inną działalność kulturalną czy katechetyczną. (...) Zaoszczędzone w ten sposób pieniądze pozwolą zakupić mieszkanie w dzielnicy. Da to oryginalną obecność w dzielnicy, która, jak trzeba dodać, stanowi barwną mozaikę wielokulturowego proletariatu.* Jest jasne, że chodziło o założenia ideowe Mission Ouvrière, która eksperymentuje z chrystianizacją klasy robotniczej i z rozwijającym się na jej glebie socjalizmem.

Kaplica została oddana do użytku w Niedzielę Palmową 1975 roku. Notka informująca o tym wydarzeniu zawiera adres kaplicy: 5, allée Gabrielle d'Estrées i mówi o jej przeznaczeniu: niedziela gh30 – „zgromadzenie chrześcijan” (precyzując, iż *do wychowania chrześcijańskiego młodych, jak i chrztów, ślubów i pogrzebów służy kościół St Jean-Baptiste*), ale nie podaje jej nazwy. (Ciekawostką tej notatki są informacje mówiące o rozmieszczeniu w dzielnicy kościoła reformowanego, synagogi oraz meczetu, wraz z wypisanym dużą, czerwoną czcionką komentarzem św. Pawła *ale... to wy, ludzie, jesteście domem, który Bóg chce zbudować.* Nasuwa się pytanie: a zatem, czy istotne jest miejsce, w którym się gromadzicie?).

Wezwanie „Matki Bożej Fatimskiej” zostanie usunięte 1 sierpnia tegoż 1975 r. na skutek spotkania proboszcza, ks. Roger Chabrel, z architektem Jean Duthilleul. W jednym z punktów sprawozdania zaznaczono: nazwą kaplicy jest „Chapelle du Bas Belleville” – Kaplica z Dolnego Belleville. Ostatecznie, jest już przy porcie Pré St Gervais kościół portugalski, który oddaje się pod patronat Matki Bożej z Fatimy.

Czy z odrzuceniem wezwania i samo

miejsce nie miało pójść w zapomnienie? Już 3 lata później Kanclerz Kurii Paryskiej kieruje do proboszcza parafii pismo z zapytaniem o kaplicę, która nie figuruje w żadnym wykazie budynków diecezjalnych. Ks. Guyot nie tylko nie może znaleźć na mapie alei d'Estrées, przy której znajduje się kaplica, ale pyta, kto jest jej właścicielem (miasto Paryż, diecezja, czy jakieś stowarzyszenie parafialne)? Czy jest ona całkowicie niezależna od kościoła parafialnego? W końcu, jaka jest jej nazwa? – Tak, odpowiada ks. Chabrel – zastąpiła ona dawną kaplicę ND de Fatima, należy do Association Diocésaine i jest ubezpieczona. Nie wymienia jednak wezwania kaplicy, którego ona właściwie nie ma. Powoli przestanie ona odgrywać większą rolę w dzielnicy.

W grudniu 1991 r. proboszcz parafii św. Jana Chrzyciela z Belleville spotyka się z ówczesnym Wikariuszem Generalnym Paryża ks. Michélem Pollien w sprawie przyszłości kaplicy. Wobec braku wiernych i trudności z jej utrzymaniem rozważane są różne możliwości: połączenie z parafią ND de la Sallette, która gromadzi w każdą niedzielę 70 wiernych i jest miejscem spotkań paryskich Butgarów, podjęcie działań zmierzających do tego, by kaplica żyła w sposób

bardziej autonomiczny, nie zrywając jednak więzi z parafią St Jean Baptiste de Belleville i Fils de la Charité, obecność małej wspólnoty sióstr azjatyckich, które miałyby ożywić („faire vivre”) dzielnicę Bas-Belleville. Chociaż obecność zakonnic byłaby najlepszym rozwiązaniem, pozostaje kontynuować działalność w dotychczasowej formie, rozważając możliwość jakichś form apostolstwa poza niedzielną Mszą św. Z biegiem lat żadnego rozwiązania nie znaleziono.

Dzisiaj kaplica prawdopodobnie zniknęłaby już z mapy stolicy, gdyby nie rozmowy podjęte przez Rektora Polskiej Misji Katolickiej, ks. inf. Stanisława Jeża, z Diecezją Paryską w celu otwarcia dla Polaków nowego miejsca kultu w północno-wschodniej części miasta. Zaowocowały one powstaniem polskiej

placówki „na Belleville”, której duszpasterzem, począwszy od jesieni 2002 r., był niestrudzenie przez 6 lat ks. Józef Bodziony. Dzięki jego pracy oraz zaangażowaniu licznych wiernych nie tylko w dużej mierze odnowiono kaplicę, ale i wypetniono ją modlitwą. Odtąd w niedziele odprawia się tu dwie Msze św., prowadzona jest katechizacja dzieci, nauka języka polskiego, odbywają się spotkania młodzieży, no i to, co stanowi specyfikę tego miejsca, 13. dnia miesiąca – począwszy od maja do października – odprawiane są Nabożeństwa Fatimskie. To na jednym z nich obecny biskup pomocniczy Paryża, Renauld de Dinechin, odczytał dekret Kardynała André Vingt-Trois definiujący, jak się zdaje ostatecznie, nazwę tego miejsca.

Było to 13 czerwca 2010 r., wieczorem. Po odprawionym różańcu przed figurą

Matki Bożej Fatimskiej, w obecności ks. inf. Stanisława Jeża, Rektora PMK we Francji, oraz wicerektora PMK ks. Henryka Szulborskiego, wobec miejscowego duszpasterza i grupy najwierniejszych parafian, ks. bp Renauld de Dinechin przeczytał, co następuje: *Uwzględniając prośbę sformułowaną przez duszpasterza Kaplicy Matki Bożej z Dolnego Belleville, uwzględniając, że w efekcie włączenia tej kaplicy, uwzględniając życiodajność wspólnoty polskiej tej kaplicy i jej pragnienie szczególnego poświęcenia rodzin opiece Najświętszej Maryi Panny, zarządzam, że począwszy od tego dnia nowym wezwaniem kaplicy będzie „Matki Bożej z Belleville, Królowej Rodziny”. Kard. André Vingt-Trois, Arcybiskup Paryża.*

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Drużynowy Puchar Świata na żużlu w Danii. Po pierwszej serii startów Biało-Czerwoni zajmowali ostatnie miejsce. Prawdziwie husarska szarża przyniosła im jednak zwycięstwo i tytuł mistrzowski. Po pasjonującej walce reprezentacja Polski pokonała Duńczyków, Szwedów oraz Brytyjczyków. Polacy wystąpili w składzie: Tomasz Gollob, Jarosław Hampel, Rune Holta, Janusz Kotodziej i Adrian Miedziński.

☺ 20. mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce, które przez sześć dni odbywały się w Barcelonie, przyniosły Polakom 9 medali. Zdobyliśmy 2 „złota” (Lewandowski na 800 m i Małachowski – rzut dyskiem), 2 medale srebrne i 5 brązowych. Klasyfikację medalową wygrała Rosja przed Francją i Wielką Brytanią. Polacy byli na miejscu 8, pomiędzy Ukrainą i Białorusią. W klasyfikacji punktowej Polska zajęła miejsce 7.

☺ Pucharowy blamaż Polaków. W III rundzie eliminacji Pucharu Europy wszystkie polskie drużyny grały u siebie i... przegrały. Wyniki: Wisła Kraków – Karabach

Agdam (Azerbejdżan) 0:1, Ruch Chorzów – Austria Wiedeń 1:3, Jagiellonia Białystok – Aris Saloniki 1:2. Lech Poznań, który gra w eliminacjach Ligi Mistrzów, przegrał mecz wyjazdowy w Pradze z tamtejszą Spartą 0:1, ale zachował pewne szanse na awans.

☺ Jagiellonia Białystok wywalczyła pierwszy w historii klubu Supercup. Na stadionie im. Kazimierza Górskiego podopieczni Michała Probierza pokonali Lecha Poznań 1:0 (0:0). Bramkę na wagę zwycięstwa zdobył niezawodny Tomasz Frankowski.

☺ Liczba obcokrajowców, którzy w tym sezonie pojawią się w polskiej Ekstraklasie, może być rekordowa. Prym w ściganiu cudzoziemców wiodą Lech Poznań (9), Widzew (10), Wisła Kraków (11) i Legia Warszawa (13).

☺ Na zakończenie zgrupowania we Francji Legia Warszawa pokonała FC Lorient 1:0. Najciekawszym elementem spotkania była... bijatyka piłkarzy. W trzech poprzednich meczach we Francji Legia dwa razy przegrała (1:4 z Bordeaux i 0:1 z Rennes)

i raz zremisowała (2:2 z PSG).

☺ Ruszyły rozgrywki 1 ligi. Zespoły beniaminków zremisowały. W meczu „na szczycie” głównych kandydatów do awansu ŁKS wygrał 2:1 z Pogonią Szczecin. Pozostałe wyniki: Ruch Radzionków – MKS Kluczbork 1:1, Kolejkarz Stróż – Podbeskidzie Bielsko-Biała 1:1, Górnik Polkowice – Górnik Łęczna 2:1, Termalica Białystok – Warta Poznań 0:0, Odra Wodzisław Śl. – Piast Gliwice 0:3, GKS Katowice – Dolcan Ząbki 1:1, KSZO Ostrowiec Świętokrzyski – Flota Świnoujście 0:2.

☺ GP Węgier F1 pechowe dla Kubicy. Wyścig na torze Hungaroring wygrał kierowca Red Bull Racing, Australijczyk Mark Webber. Robert Kubica startujący z 8 pozycji wycofał się. Jego zespół – Renault zapłacił 50 tys. dol. za niebezpieczne wypuszczenie z pit stopu Roberta Kubicy. Bolid Polaka, na skutek błędów członka zespołu, uderzył w samochód prowadzony przez Adriana Sutila. Obaj kierowcy przedwcześnie zakończyli zawody. □

Ś.P. ks. Jan Socha CM (6.8.1933–15.7.2010)

Z POLONIJNYCH WSPOMIENI

Ks. Jan Socha CM urodzony 6 sierpnia 1933 r. w Wojstawicach, parafia pw. św. Józefa w Kuczkach, diecezja sandomierska (dziś radomska), odszedł do wieczności 15 lipca 2010 r. w Szpitalu Dietla przy ul. Skarbowej w Krakowie.

Rodzice mieli ośmioro dzieci. Prowadzili gospodarstwo rolne. Przyszły kapłan uczęszczał do Szkoły Podstawowej w Kuczkach w latach 1940–47.

Szkołę średnią ukończył w Małym Seminarium Księży Misjonarzy w Krakowie, na Nowej Wsi i klasę 11. w Krakowie na Kleparzu.

Do Zgromadzenia Księży Misjonarzy św. Wincentego à Paulo wstąpił 27 września 1950 r. Wyświęcony na kapłana w Zgromadzeniu w Krakowie przy ul. Stradomskiej 4, 22 maja 1958 r. przez ks. Abpa Eugeniusza Baziaka.

Jako młody kapłan pracował w parafii św. Józefa we Wrocławiu. W listopadzie 1958 r. zachorował na płucą i rozpoczął leczenie. Słaby stan zdrowia przyczynił się do kilkuletniego leczenia sanatoryjnego. Od 1970 r. ojciec duchowny w seminarium Księży Misjonarzy w Krakowie.

Do pracy emigracyjnej we Francji wyjechał latem 1971 r. Pracę duszpasterską podjął w parafii Les Gauthierets (Saint-Vallier) od połowy września 1971 r. W latach sześćdziesiątych zlikwidowano kopalnię węgla kamiennego w rejonie, dlatego górnicy polscy stracili pracę. Młodzi Polacy więc emigrowali za pracą w inne regiony Francji. Pozostali w parafii Les Gauthierets głównie starsi. Praca duszpasterska polegała tu na formacji niewielkiej grupy dzieci i młodzieży oraz opiece duchowej ludzi starszych i chorych.

W okresie 38 lat pracy duszpasterskiej ks. Jan był duszpasterzem Polaków w Les Gauthierets i wieloletnim dziekanem Polskiej Misji Katolickiej w regionie. Oprócz duszpasterstwa w parafii, ks.

Jan organizował coroczne pielgrzymki do Lourdes, do Paray le Monial, do kaplicy Cudownego Medalika na rue du Bac w Paryżu.

Ks. Jan, jako duszpasterz wraz z parafianami ofiarnie włączał się w pomoc materialną dla Rodaków w czasie komunizmu, biedy panującej wtedy w Polsce; także na Misje. Nie sposób napisać w kilku zdaniach, jak bogate życie parafialne stworzył ks. Jan przez te 38 lat. Niech Pan mu to hojnie wynagrodzi w wieczności.

W roku 2007 r. stan zdrowia ks. Jana drastycznie się zatębiał (zawał serca, cukrzyca, miażdżyca) i pogłębił w 2009 r. tak, iż po konsultacji ze swoim bratem podejmuje decyzję powrotu do Ojczyzny, do Zgromadzenia.

Wrócił do Polski, gdzie został serdecznie przyjęty przez swoich współbraci na Starodmiu w Krakowie 4 lutego br., a 15 lipca, po zawale i wylewie, Pan powołał go do siebie.

Pożegnanie śp. ks. Jana Sochy

Pogrzeb ks. Jana odbył się w kościele księży Misjonarzy pw. Nawrócenia św. Pawła, w Krakowie przy ulicy Stradomskiej, w poniedziałek 19 lipca.

Pogrzebowej Mszy św. przewodniczył brat zmarłego ks. Jana – ks. bp Paweł Socha w koncelebrazie z bp. Stefanem Regmuntem, ordynariuszem diecezji zielonogórsko-gorzowskiej, bp. seniorem Adamem Dyczkowskim, ks. inf. Stanisławem Jezem – rektorem PMK we Francji oraz ks. wizytatorem Arkadiuszem Zakrętą, CM. W gronie 66 koncelebrujących z Francji byli również ks. prał. Krystian Kraswon – wicerektor PMK, ks. Waldemar Krasny CM, ks. Tomasz Tobys SChr (następca ks. Jana w parafii Les Gauthierets), ks. Andrzej Sowowski SChr, a także księża misjonarze z Niemiec i ks. Zygmunt Stefański SChr z Polski.

Obecna była najbliższa rodzina zmarłego Kapłana.

fot. Ks. T. Domżał

Homilię – będącą swoistym kapłańskim i rodzinnym świadectwem o zmarłym bracie – wygłosił ks. bp Paweł Socha. Na zakończenie głos zabrali także ks. Arkadiusz Zakręta oraz ks. inf. Stanisław Jez, który podkreślił niezwykłą gorliwość, gościnność i oddanie Kościołowi zmarłego współbrata w kapłaństwie. Ks. Rektor podsumował swoją wypowiedź słowami: „Niech życie i postęga kapłańska Księdza Jana Sochy zrodzi wiele powołań do kapłaństwa w zgromadzeniach zakonnych i w całym Kościele”.

W tym samym czasie za zmarłego Duchownego modlili się we Francji kapłani diecezji Autun, pod przewodnictwem wikariusza biskupiego, ks. Jean-Robert Courteaud.

Rodzinie śp. ks. Jana składamy serdeczne kondolencje i zapewniamy wraz z parafianami z Les Gauthierets o modlitewnej pamięci. Dziękujemy Ci, drogi Kapłanie – Księżu Janie – za twoje kapłańskie serce, za twój trud i miłość, którymi darzyłeś nas, na naszej drodze do wieczności.

Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie.

Opr. ks. Tomasz Tobys SChr

www.powroty.gov.pl

Redakcja portalu Powroty.gov.pl zaprasza wszystkich, którzy myślą bądź zdecydowali się już na powrót do kraju, do odwiedzania strony jak i aktywnego udziału w jej życiu (jak zadawanie pytań bądź udziału w czatach z przedstawicielami administracji rządowej, władz samorządowych, reprezentantami pracodawców i związków zawodowych oraz ekspertami z wielu dziedzin, takich jak podatki, ubezpieczenia zdrowotne i społeczne, edukacja a także doradcami zawodowymi).

Strona oferuje setki artykułów, informacji, odpowiedzi na pytania oraz zapisy poszczególnych czatów i możliwość uczestniczenia w forum.

Portal Powroty.gov.pl zajmuje się pomocą Polakom planującym powrót do kraju. Radzimy, jak przejść przez wszelkie praktyczne i formalne trudności, które mogą napotkać przy przemieszczaniu do Polski, a także jak znaleźć pracę, założyć firmę bądź uzyskać bezzwrotną pomoc na te działania.

W serwisie można też znaleźć aktualizowany Powrotnik (zbiór praktycznych porad dotyczących przepisów i procedur), pomoc ekspertów (zadawanie pytań on-line), zapisy czatów, oraz działu serwisu tematycznego i regiony, zawierające informacje o inicjatywach, inwestycjach bądź możliwościach rozwoju kariery, istotne z punktu widzenia osób myślących o powrocie z emigracji.

Zachęcamy też do pobrania banera portalu Powroty.gov.pl

KATECHEZA

Śmierć w Chrystusie

na niedzielę 22 sierpnia

1. Jeszcze dzisiaj, na początku XXI wieku, w rozmowach i dyskusjach odwołujemy się niekiedy do Myśli Pascala, siedemnastowiecznego fizyka i filozofa francuskiego. Pascal wykazywał, że religia chrześcijańska pomaga rozszyfrować tajemnicę człowieka, i dodawał: „Człowiek jest tylko trzcina, najwęższą w przyrodzie, ale trzcina myślącą. Nie potrzeba, aby cały świat uzbroił się, aby go zmiażdżyć: mgła, kropla wody wystarczą, aby go zabić. Ale gdyby nawet wszechświat go zmiażdżył, człowiek byłby i tak czymś szlachetniejszym niż to, co go zabija, ponieważ wie, że umiera” (Myśl 264). Jeśli więc stosunek do śmierci świadczy o naszej wielkości i godności, to czym – w świetle wiary chrześcijańskiej – jest śmierć?

2. W naszym ziemskim życiu śmierć jawi się jako jego normalny kres. Kościół naucza jednak, że weszła ona „na świat z powodu grzechu człowieka. Choć człowiek posiadał śmiertelną naturę, z woli Bożej miał nie umierać. Śmierć była więc przeciwna zamysłom Boga Stwórcy, a weszła na świat jako konsekwencja grzechu” (KKK 1008). Decydująca dla chrześcijańskiego rozumienia śmierci jest śmierć samego Jezusa Chrystusa. „Także Jezus, Syn Boży – naucza Katechizm Kościoła Katolickiego – przeszedł przez cierpienie śmierci, właściwe dla kondycji ludzkiej. Mimo swojej trwogi przed śmiercią, przyjął ją aktem całkowitego i dobrowolnego podda-

nia się woli Ojca. To posłuszeństwo Jezusa przemieniło przekleństwo śmierci w błogosławieństwo” (KKK 1009). Nowość naszego chrześcijańskiego przeżywania śmierci polega na tym, że przez chrzest w sposób sakramentalny „umieramy z Chrystusem”, aby narodzić się, żyć nowym życiem (KKK 1010). Dlatego mamy prawo wraz z liturgią Kościoła wołać: „Życie Twoich wiernych, o Panie, zmienia się, ale się nie kończy, i gdy rozpadnie się dom doczesnej pielgrzymki, znajdą przygotowane w niebie wieczne mieszkanie” (1. prefacja o zmarłych).

3. Kościół naucza również, że śmierć jest zamknięciem czasu łaski i miłosierdzia, jaki Bóg ofiaruje człowiekowi, by realizował on swoje ziemskie życie w świetle Ewangelii, i w ten sposób decydował o swoim ostatecznym przeznaczeniu. Dlatego, gdy zakończy się jeden jedyny bieg naszego życia na ziemi, nie wracamy już do jakiegoś kolejnego życia ziemskiego. Z chrześcijańską nauką o śmierci i życiu wiecznym nie do pogodzenia jest zatem wiara w reinkarnację. „Po śmierci nie ma «reinkarnacji»” – stwierdza jednoznacznie Katechizm Kościoła Katolickiego (KKK 1013). Ponieważ życie jest darem Boga, a śmierć wezwaniem do pełni życia w Nim, dlatego my, katolicy, nie zgadzamy się ani na aborcję, ani na eksperymenty na embrionach, ani na eutanazję – jednym słowem – na redukowaniu życia i śmierci

do problemu technicznego. Protestujemy także przeciwko czynieniu ze śmierci spektaklu medialnego, jak to się dzieje przez pokazywanie drastycznych scen morderstw i wypadków. W ten sposób bowiem współczesna „cywilizacja śmierci” odziera człowieka z jego godności i pozbawia śmierć jej najgłębszego wymiaru.

Ogromnie ważne jest uczenie się własnego odchodzenia, przemieniania śmierci w akt posłuszeństwa i miłości wobec Ojca. „Tak powinieneś zachować się w każdym czynie i w każdej myśli, jak gdybyś dziś miał umrzeć” – uczymy się od wieków ze słynnego dzieła „O naśladowaniu Chrystusa” Tomasza a Kempisa. Za Suplikacjami, które przez wieki inspirowały tak wielu polskich poetów, wołamy: „Od nagłej i niespodziewanej śmierci wybaw nas, Panie”. W modlitwie „Zdrowaś Maryjo” prosimy Matkę Bożą, aby wstawiła się za nami „w godzinę śmierci naszej”. Powierzamy się świętemu Józefowi, patronowi dobrej śmierci.

4. Zapamiętajmy: Umierać w Chrystusie znaczy „umierać w łasce Bożej, bez grzechu. Wierzący w Chrystusa, idąc za Jego przykładem, może przemienić swoją własną śmierć w akt posłuszeństwa i miłości do Ojca” (Kom KKK 206). Chrześcijanin może też wołać za św. Teresą od Dzieciątka Jezus: „Ja nie umieram, ja wchodzę w życie”.

ks. Henryk Seweryniak

Sąd szczegółowy

na niedzielę 29 sierpnia

1. Ludzie chętnie osądzają innych, choć sami nie lubią być osądzeni. Nierzadko wypowiadamy surowe sądy o kolegach, sąsiadach czy znajomych, ale uciekamy od odważnej oceny samych siebie i własnych czynów. Chętnie powiększamy nasze zasługi przy ocenie czynów dobrych, a szukamy okoliczności łagodzących przy ocenie czynów złych.

2. Wszystkie nasze ziemskie czyny zostaną jednak osądzone. Śmierć kończy życie doczesne człowieka, kończy czas zasługiwania, czas przyjęcia lub odrzucenia łaski Bożej ukazanej nam w Chrystusie i – jak wierzymy – „zaraz po śmierci każdego następuje zapłata stosownie do jego czynów i wiary” (KKK 1021). Naprawdę obiektywny, sprawiedliwy osąd naszych czynów dokonany będzie zatem przez samego Chrystusa: na sądzie ostatecznym przy końcu świata, ale także zaraz po naszej śmierci, gdy trzeba będzie przed Panem Bogiem zdać sprawę z naszego życia. Sąd ten nazywamy sądem szczegółowym. O sądzie tym przez wieki aż do naszych czasów naucza Kościół. W Katechizmie Kościoła Katolickiego czytamy: „Każdy człowiek w swej nieśmiertelnej duszy otrzymuje zaraz po

śmierci wieczną zapłatę na sądzie szczegółowym, który polega na odniesieniu jego życia do Chrystusa i albo dokonuje się przez oczyszczenie, albo otwiera bezpośrednio wejście do szczęścia nieba, albo stanowi bezpośrednio potępienie na wieki” (KKK 1022).

3. O istnieniu sądu szczegółowego naucza wyraźnie Pismo Święte. W przypowieści o ubogim Łazarzu Chrystus jednoznacznie mówi o szybkiej nagrodzie lub karze za czyny popełnione w ziemskim życiu. W Ewangelii według św. Łukasza, zawierającej tę przypowieść, czytamy: „Umarł żebrak i aniołowie zanieśli go na tony Abrahama. Umarł także bogacz i został pogrzebany. Gdy w Otchłani, pogrążony w mękach, podniósł oczy, ujrzał z daleka Abrahama i Łazarza na jego tonię” (Łk 16,22-23).

Przejmująca w swej treści i świadcząca o szybkiej zapłacie za czyny człowieka zaraz po jego śmierci jest scena, która rozegrała się podczas ukrzyżowania Pana Jezusa. Obok Jezusa ukrzyżowano dwóch łotrów. Gdy jeden z nich głośno wyznaje swe winy i prosi Chrystusa o wstawiennic-

two, słyszy z ust Zbawiciela: „Zaprawdę, powiadam ci: dziś ze Mną będziesz w raju” (Łk 23,43). Także inne teksty Nowego Testamentu świadczą o ostatecznym przeznaczeniu duszy, które może być odmienne dla różnych ludzi. W Drugim Liście do Koryntian oraz w Liście do Filipian Apostoł Paweł mówi o swoim wielkim pragnieniu odejścia z tego świata i zjednoczenia się z Chrystusem (por. Flp 1,23; 2 Kor 5,8). O sądzie Boga nad duszami ludzkimi mówi także autor Listu do Hebrajczyków (Hbr 9,27; 12,23).

4. Zapamiętajmy: „Każdy człowiek otrzymuje w swojej nieśmiertelnej duszy zaraz po śmierci na sądzie szczegółowym, stosownie do jego wiary i jego uczynków, bezpośrednio zapłatę od Boga” (Kom KKK 208). Dla tych, którzy umierają w przyjaźni z Bogiem i są doskonale oczyszczeni, jest to wieczna szczęśliwość, czyli niebo. Ci, którzy umierają w przyjaźni z Bogiem, ale jeszcze nie odpokutowali za swe złe czyny, przechodzą po śmierci stan oczyszczenia, czyli czyściec. Ci, którzy przez swe ciężkie grzechy odrzucili Boga i przed śmiercią się nie nawrócili, sami skazują siebie na piekło.

ks. Bronisław Satkowski

ADWOKAT

Piotr Dmochowski
Docent Uniwersytetu Paryż X
253, av. Daumesnil, 75012 Paris
Przyjmuje tylko na umówione spotkania

www.polski-adwokat-paryz.com
e-mail: p.dmochowski@noos.fr

tel. 01 39 58 32 47

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW. TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!
bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie za jedyne **249 EURO**.
Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

PROBLEMY Z KOMPUTEREM?

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego
- MONTAŻ i modernizacja komputerów
- DORADZTWO przy zakupie
- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje
- INSTALACJE sieci komputerowych
- INTERNET
- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.

ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 02 38 97 08 93.

ZAPISY NA NOWY ROK AKADEMICKI 2010/2011

Studia dla zainteresowanych

Studium Filozoficzno – Etyczno – Społeczne im. Jana Pawła II organizuje:

STUDIA FILOZOFICZNE. Wykłady w dziedzinie filozofii pojmowanej klasycznie – z zakresu metafizyki, filozofii Boga i religii, antropologii, etyki, filozofii polityki, kultury, teorii nauki, historii filozofii. Studium przygotowuje studentów do podjęcia dyskusji z myślą współczesną – filozoficzną, światopoglądową, religijną, czy ideologiczną. Prowadzi ono bogatą działalność – edukacyjną, formacyjną, sympozjalną, rekolekcyjną, translatorską.

PODYPLOMOWE EUROPEJSKIE STUDIA SAMORZĄDOWE. 2-letnie studia adresowane są do studentów i absolwentów wyższych uczelni, pragnących podjąć pracę w administracji Unii Europejskiej. Podjęcie Podyplomowych Europejskich Studiów Samorządowych umożliwia realizację przedsięwzięć naukowych dotyczących rozwoju samorządności, pełniejszego rozumienia i realizowania demokra-

cji w państwie, jest zinstytucjonalizowaną formą kształcenia przyszłych samorządowych elit lokalnych, krajowych i europejskich poszerzającą wiedzę potrzebną do codziennej działalności urzędników, działaczy i funkcjonariuszy administracji publicznej, zwłaszcza samorządowej.

ROCZNE STUDIUM ASYSTENT MANAGERA. 1-letnie Studium przygotowujące do pracy na stanowisku Asystenta menagera (dyrektora, prezesa, kierownika). Celem studiów jest prezentacja problematyki zarządzania sekretariatem, gabinetem szefa, przygotowanie kadr do profesjonalnej obsługi biura i sekretariatu, prowadzenia własnego biznesu. Wprowadzenie do problematyki zagadnień prawa pracy, prawa gospodarczego oraz handlowego i księgowości.

STUDIUM ASYSTENT SENIORA. 3-semesterne Studium przygotowujące osoby

do udzielania pomocy i świadczenia usług opiekuńczych osobom starszym, które nie mają dostatecznego wsparcia ze strony rodziny lub innych osób z najbliższego otoczenia. Zadaniem opiekuna jest aktywizowanie osób starszych z wykorzystaniem rehabilitacji lub terapii. Opiekun pomaga podopiecznemu w codziennych czynnościach domowych, zajmuje się pielęgnowaniem oraz dbaniem o zdrowie, higienę osobistą ludzi chorych i niesamodzielnych oraz aktywizuje i organizuje czas wolny seniorom.

WYKŁADY OTWARTE. Wykłady dla wszystkich zainteresowanych z zakresu filozofii, etyki, teologii, nauk przyrodniczych i nauk społecznych.

KURS JĘZYKA ANGIELSKIEGO. Zajęcia odbywają się w salce przy kościele polskim przy pl. Concorde.

Szczegółowe informacje w Sekretariacie Studium 263 bis, rue Saint Honoré 75001 Paris
Wt-Śr 9.00-12.30, Czw-pt 16.00-19.00, tel. 01 42 60 66 58.

Zaprenumeruj „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” do domu wcześniej i taniej. Proponujemy różne formuły prenumeraty: **roczną – 56,60 €**, **półroczną – 30,30 €**, **miesięczną – 5 €** (4 numery, przy pierwszym zamówieniu **1 numer gratis**) oraz **prenumeratę internetową** (PDF otrzymywany przez e-mail) – **49,90 €**.

Kupon zamówienia na str. 22

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,5 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 5 € („szukam pracy” – 3 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „usługi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) – dopłata wynosi –1 € na tydzień („usługi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Bilety autokarowe i samolotowe**Janosik SINDBAD****PARYZ : 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi;
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.****WYJAZDY DO POLSKI 7 razy w tygodniu, 2 razy dziennie:
14³⁰ - ekspres Południe Polski - Podkarpacie,
16⁰⁰ - reszta Polski; w sumie 120 miast.****Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski****École Privée NAZARETH****Szkoła Języka Francuskiego**

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris

przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia wieczorne i sobotnie

68, rue d'Assas, Paris 6, 20, rue Marsoulan, Paris 12,

- status studenta - prawo do pracy -**Zapisy na nowy rok szkolny 2010/2011 w czerwcu i wrześniu
ZAJĘCIA OD 1 PAŹDZIERNIKA****☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15****COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX**

enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikacyjnych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

C:\pomoc komputerowa> Naprawa komputerow klasy
PC i MAC [instalacja systemow, usuwanie wirusow,
odzyskiwanie danych...]

C:\pomoc komputerowa> Naprawa laptopow_

C:\pomoc komputerowa> Tworzenie stron www_

C:\pomoc komputerowa> Oprogramowanie dla firm
[DEVIS, FACTURES...]Aby kontynuowac naciśnij dowolny klawisz
lub zadzwoń: 01 48 07 81 70, 06 25 05 38 62**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.**TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
INFORMACJE PRAWNE****S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego,
ekspert sądowy**

105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris

Tel. 06 17 98 60 20, tel/fax 01 43 06 00 70

Sprawy administracyjne, małżeńskie, emerytalne,
spadkowe itp. we Francji i w Polsce**A D W O K A T
MARTA CICHOSZ**61, av.
de la Grande Armée
75016 Paristel. 01 45 66 00 56
06 03 10 45 87
martacichosz@free.fr

PRZYJMUJĘ TYLKO NA UMÓWIONE SPOTKANIA

TANIO I SZYBKO ZAŁATWIĘ SPRAWY URZĘDOWE:

- CAF, RSA, CMU, Mutuelle
- Pôle Emploi, Chômage
- Ubezpieczenia, bank
- Telefon, Internet

Tel. 06 66 42 64 08 – pon-sob od 10 h 00 do 20 h 00
e-mail: cng_cng@op.pl**Poradnia Psychologiczna**
przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.**Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II organizuje
kurs języka angielskiego dla początkujących**Zajęcia rozpoczną się od 1 lutego 2010 i będą odbywać się
w salce przy kościele polskim przy placu ConcordeSzczegółowe informacje w sekretariacie Studium:
236 bis, rue Saint Honoré; tel. 01 42 60 66 58
wtorki i środy 9.00-12.30, czwartki i piątki 16.00-19.00**ROZBIÓRKI. WYWÓZ GRUZU. NISKIE CENY!****T. 06.20.03.34.85****Przeprowadzki, dowóz materiałów – 50 €, wywóz
gruzu – 110 €, pół kamiona – 60 €: Mercedes Sprinter (11 m³).****T. 06.18.05.04.95****GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 29 (2375): 15-22.08.2010

Commission paritaire N°: 0510 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół, Tomasz Ptsarek.

Druk (Imprimerie): INDICA – 26, rue de l'Industrie – 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku 4.08.2010

Informacja o prenumeracie na stronie 22.

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

PONIEDZIAŁEK 16 sierpnia

7⁰⁰ Bajki z okna 7²⁵ Słoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Hit Dekady – lata 80 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Duże dzieci 13⁴⁵ Laskowik & Malicki (mix) 14⁰⁰ Twoje Złote Przeboje 14¹⁵ Benefis – Jarosława Śmietany 15¹⁰ Poszukiwacze zagubionych cywilizacji 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Wieczór z Hanną Banaszak "Miłość Ci wszystko wyznaczy" 18¹⁵ Bar Atlantic – odc. 5 i 6/13 19¹⁵ Dobranocka – Dziwne przygody Koziołka Matołka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ 19. Przegląd Piosenki Aktorskiej – Zakład dla normalnych 21⁰⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów 22⁰⁰ Liga piłki nożnej 23⁵⁵ Opowieści niezwykłe 0²⁵ Podróżnik 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 17 sierpnia

7⁰⁰ Bajki z okna 7²⁵ Słoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Zagadkowa blondynka 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ T. Love – 10 lat. Koncert jubileuszowy 13⁵⁵ Etniczne klimaty 14¹⁵ Benefis – Zbigniewa Buczkowskiego 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Budka Suflera – największe przeboje 18¹⁵ Bar Atlantic 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Koszykówka mężczyzn – eliminacje ME 22¹⁵ Tydzień Polski 22⁴⁵ Polskie drogi 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 18 sierpnia

7⁰⁰ Bajki z okna 7²⁵ Słoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Mój pierwszy raz 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁵⁰ Twoje Złote Przeboje 14¹⁰ Benefis Jerzego Nowosielskiego 15¹⁰ Saga rodów – Ród Sulikiewiczów 15⁴⁰ Złote Przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ XVI Festiwal Kultury Kresowej 2010 18¹⁵ Bar Atlantic 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Dziewczeta z Nowolippek 21⁴⁵ Niech żyje bal – największe przeboje Maryli Rodowicz 22³⁵ Tulipan 23³⁵ Smaki czasu z Karolem Okrasą 0⁰⁵ Opowieści niezwykłe 0³⁵ MotoSzał 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 19 sierpnia

7⁰⁰ Bajki z okna 7²⁵ Słoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Kabaretowy Klub Kanapowy – G. Halama 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Tydzień Polski 13³⁵ Opole na bis 14¹⁰ Benefis – Jerzego Stuhra 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Raz Dwa Trzy i VOO VOO – urodzinowo 18¹⁵ Bar Atlantic 19¹⁵ Dobranocka – Miś Uszatek 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Duże dzieci 21⁰⁰ Egzamin z życia 21⁵⁰ Szansa na Sukces 22⁴⁵ Przez Sofię do wolności 23⁴⁵ Opowieści niezwykłe 0¹⁵ Światowiec 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem – Miś Uszatek 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 20 sierpnia

7⁰⁰ Podróże do bajek 7²⁵ Słoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Program rozrywkowy 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Przegląd Piosenki Aktorskiej 14¹⁰ Program rozrywkowy 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Program rozrywkowy 18¹⁵ Bar Atlantic 18⁴⁰ Beczka Amontillado 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 21⁰⁰ Kolumbowie 22⁰⁵ Kino Sąsiadów 23⁴⁰ Program rozrywkowy 0¹⁰ Opowieści niezwykłe 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 21 sierpnia

7⁰⁰ Ostoja 7²⁵ Między nami bocianami 7⁵⁵ Ranczo pod Zieloną Siódmką 8³⁰ Podróże z żartem 9²⁵ Cztery pancerni i pies 10²⁵ Wojciech Cejrowski – bosy przez świat – W krainie duchów 11⁰⁵ Chopin 2010. pl 11³⁰ Brodzik od kuchni 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Skarb sekretarza 12⁴⁰ Twoje złote przeboje 13⁰⁰ Tulipan 14⁰⁵ Złote przeboje 14³⁵ Kiedy słońce traci blask 15³⁵ Opole na bis 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Łagodna na drodze 17³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 18²⁰ Przysiań 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Ja wam pokażę! 21⁰⁵ Hity na czasie cz. 1 i 2 22⁵⁵ Kino Mistrzów – Dzień wielkiej ryby 0⁴⁰ Laskowik & Malicki 0⁵⁵ Twoje złote przeboje 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

Pielgrzymka do Dadizelle

W czwartek, 2 września 2010 r. Związek Bractw Różańcowych organizuje Pielgrzymkę do Dadizelle. Prosimy o zgłaszanie chętnych do prezerek poszczególnych Kół Różańcowych. Przybądźmy licznie, aby z Maryją rozpocząć nowy rok pracy.
Sekretarka Związku, Bractw Różańcowych

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIĘDZIA

Ks. **Wiesław GRONOWICZ** 424 €, w tym:
TROYES 172 €;
SENS 82 €;
AUXERRE 70 €;
Mr et Mme Jean Louis Richoux 100 €

Dalsza część listy ofiarodawców będzie ukazywać się w kolejnych numerach GK
Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

LISTA OFIAR NA RZECZ POWODZIAN

Ks. **Adam SZYMCZAK** SChR 344,50 € w tym:
ROUVROY 136,70 €;
MERICOURT 103,10 €;
MONTIGNY EN GOHELLE 104,70 €
Ks. **Jerzy GUBERNAT** 520 €, w tym:
Składka ze wspólnot: Potigny - Mondeville 270 €;
Mr et Mme **Romuald Adamiec** 100 €;
Mme **Stephanie JOUANNE** 100 €;
p. **Dulowszczy** z Potigny 50 €
Ks. **Zdzisław PO CZĄTEK** SChR 1120 €, w tym:
– Le creusot – Montchanin 200 €;
Chór św. Cecylii w Le Creusot 200 €;
Dom Polski w Le Creusot 200 €;
Matki Różańcowe w Le Creusot 100 €
Ks. **Jerzy CHORZEMPA** SChR – Frejus – 862 €
Ks. **Marek KACPRZAK** SChR – Lille – 200 €
Ks. **Jan KAŁUŻA** SChR – Bruay la Buisserie 1000 €

Dalsza część listy ofiar na rzecz powodzian będzie ukazywać się w kolejnych numerach GK

OFIARY ZOSTAŁY PRZEKAZANE NA CARITAS RÓŻNYCH DIECEZJI, KTÓRE UCIERPIAŁY PODCZAS TEGOROCZNEJ POWODZI

KUPON
PRENUMERATYGŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

- Pierwsza prenumerata/Abonnement Odnowienie/Renouvellement
 Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Przyjaciele „Głosu Katolickiego” (69,60 €)

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n° 791177900

16 – 29 sierpnia

NIEDZIELA**22 sierpnia**

7⁰⁰ Rok w ogrodzie 7²⁵ Rodzina Leśniewskich 7⁵⁵ Ziarno 8²⁵ Duże dzieci 9⁰⁵ Błękitne wakacje 9²⁵ Cztery pancerni i pies 10⁴⁰ Etniczne klimaty 10⁵⁵ Przygody pana Michała 11²⁵ Sto tysięcy bocianów 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Miejsce z historią 13⁰⁰ Transmisja Mszy Świętej 14²⁰ Wszystkie pieniądze świata 15¹⁵ Zagadkowa blondynka 16⁰⁵ Partia, pieniądze, rock and roll – Królowie życia 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ MotoSzał 17³⁵ Więzy krwi 18⁰⁰ Twoje złote przeboje 18²⁰ Dom nad rozlewiskiem 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Ojciec Mateusz 21⁰⁰ Program rozrywkowy 22⁵⁰ Defekt 23⁵⁰ Supermodelki 0¹⁵ Błękitne wakacje – magazyn żeglarski 0³⁵ Przygody pana Michała 1¹⁰ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK**23 sierpnia**

7⁰⁰ Podróże do bajek 7²⁵ Stoneczna włócznia 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁰ Hit Dekady – lata 50. 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Duże dzieci 13⁴⁵ Laskowik & Malicki 14⁰⁰ Twoje Złote Przeboje – koncert życzeń 14²⁰ Benefis – Katarzyny Gaertner cz. 2 15¹⁵ Zamki kresowe Rzeczypospolitej – Chocim, Okopy Św. Trójcy 15⁴⁰ Złote Przeboje – lista przebojów 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Indeks z piosenkami czyli I część Gali Piosenki Studenckiej 18¹⁵ Bao – Bab, czyli zielono mi 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 20⁰⁰ Koszykówka mężczyzn – eliminacje ME: Polska – Bułgaria 22¹⁵ Tajemnica twierdzy szyfrów 23⁰⁰ Nick Cave i przyjaciele – koncert 23⁵⁵ Opowieści niezwykłe 0²⁵ Podróżnik 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

WTOREK**24 sierpnia**

7⁰⁰ Podróże do bajek 7³⁰ Awantura o Basię, odc. 1 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Zagadkowa blondynka 11⁴⁰ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Program rozrywkowy 13⁵⁵ Etniczne klimaty 14¹⁰ Benefis – Andrzeja Zielińskiego 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote Przeboje – lista przebojów 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Indeks z piosenkami czyli II część Gali Piosenki Studenckiej 18¹⁵ Bao 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Podróże z żartem 21⁰⁵ Tydzień Polski 21³⁵ Wydział Zabójstw 22⁰⁵ Pożegnanie z Marią – film fabularny 23³⁵ Wojciech Cejrowski – boso przez świat 24⁰⁰ Opowieści niezwykłe 0³⁰ Kabaretowa Jedynka 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

Stella Maris**Polski ośrodek wakacyjny**

położony na Opalowym Wybrzeżu obok Le Touquet Paris Plage

Niskie ceny, zniżki dla młodzieży, dzieci do lat 3 za darmo!**Rezerwacja:**

Stella Maris 376 chemin du Baillarquet – 62780 Stella Plage

Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55;

contact@stellamaris-vacances.com; www.stellamaris-vacances.com

ŚRODA**25 sierpnia**

7⁰⁰ Bajka o bajkach 7²⁵ Awantura o Basię – odc. 2 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Mój pierwszy raz 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁵⁰ Twoje Złote Przeboje – koncert życzeń 14¹⁰ Benefis – Jana Karpiela "Butecki" 15¹⁰ Saga rodów; magazyn 15⁴⁰ Złote Przeboje – lista przebojów 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Program rozrywkowy 18¹⁵ Bao – Bab 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Rajską jabłoń – film obyczajowy 22⁰⁰ Program rozrywkowy 22³⁵ Tulipan 23⁴⁰ Smaki czasu z Karolem Okrasą 0¹⁰ Opowieści niezwykłe 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK**26 sierpnia**

7⁰⁰ Bajka o bajkach 7²⁵ Awantura o Basię – odc. 3 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Kabaretowy Klub Kanapowy 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Tydzień Polski 13³⁵ Opole na bis 14¹⁰ Benefis – Roberta Korzeniowskiego 15¹⁰ Wszystko dla mamy 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Program rozrywkowy 18¹⁵ Bao – Bab 19¹⁵ Dobranocka – Miś Uszatek 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Duże dzieci 21⁰⁰ Egzamin z życia 21⁵⁰ Szansa na Sukces 22⁴⁵ Metryka Goździka – film dokumentalny 23⁵⁰ Opowieści niezwykłe 0¹⁵ Światowiec 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem – Miś Uszatek 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK**27 sierpnia**

7⁰⁰ Bajka o bajkach 7²⁵ Awantura o Basię – odc. 4 8⁰⁰ Bulionerzy 8³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Program rozrywkowy 11⁴⁵ Smaki polskie 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ M jak miłość 13⁰⁵ Nick Cave i przyjaciele 14¹⁰ Program rozrywkowy 15¹⁰ Sprint przez historię Przemysława Babiara 15⁴⁰ Złote przeboje 16⁰⁵ Złotopolscy 16³⁰ Plebania 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Program rozrywkowy 18¹⁵ Bao – Bab, czyli zielono mi 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiado-

mości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 21⁰⁰ Kolumbowie 22⁰⁵ Białe małżeństwo 23⁴⁵ Program rozrywkowy 0¹⁰ Opowieści niezwykłe 0⁴⁵ Bulionerzy 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA**28 sierpnia**

7⁰⁰ Ostoja 7²⁵ Między nami bocianami 7⁵⁵ Ranczo pod Zieloną Siódmką 8³⁰ Podróże z żartem 9²⁵ Cztery pancerni i pies – odc. 13 10³⁰ Wojciech Cejrowski – boso przez świat – Polowanie z buszmenami 11¹⁰ Chopin2010. pl 11³⁵ Brodzik od kuchni 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁵ Skarb sekretarza 12⁴⁰ Twoje złote przeboje 13⁰⁰ Tulipan 14⁰⁵ Złote przeboje 14³⁵ Kiedy słońce traci blask 15³⁵ Opole na bis 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Łagodna na drodze 17³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 18²⁰ Przystań 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport 20¹⁰ Ja wam pokażę! 21⁰⁰ Program rozrywkowy 22⁵⁵ Kino Mistrzów – Niech gra muzyka 0³⁵ Laskowik & Malicki 0⁵⁵ Twoje złote przeboje 1¹⁵ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA**29 sierpnia**

7⁰⁰ Rok w ogrodzie 7²⁵ Rodzina Leśniewskich 7⁵⁵ Ziarno 8²⁵ Duże dzieci 9⁰⁵ Błękitne wakacje 9²⁵ Cztery pancerni i pies – odc. 14 10²⁵ Sto tysięcy bocianów 10⁵⁵ Przygody pana Michała 11³⁰ Etniczne klimaty 11⁵⁰ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Miejsce z historią – Szydłowiec – Chłuba Radziwiłłów 13⁰⁰ Transmisja Mszy Świętej – z kościoła pw. Chrystusa Zbawiciela w Gdańsku Osowie 14³⁵ Wszystkie pieniądze świata 15⁴⁰ Program rozrywkowy 16⁰⁰ Partia, pieniądze, rock and roll – Nie wierzę politykom 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ MotoSzał 17³⁵ Więzy krwi 18⁰⁰ Twoje złote przeboje 18²⁰ Dom nad rozlewiskiem 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20¹⁰ Ojciec Mateusz 21⁰⁰ Program rozrywkowy 22⁵⁰ Akwarium, czyli samotność szpiega 23⁵⁰ Supermodelki 0¹⁵ Błękitne wakacje 0³⁵ Przygody pana Michała 1¹⁰ Dobranocka za oceanem 1³⁰ Wiadomości

SwissLife**UBEZPIECZENIA PO POLSKU****Grażyna Lubicz Fernandes**

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

BATICOMP

Usługi informatyczne dla firm budowlanych we Francji – programy do tworzenia « DEVIS » i Faktur
szczegóły na: www.baticomp.fr; tel. 06.23.28.07.44; e-mail: baticomp@baticomp.fr

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

*La Salette,
czyli kawałek Raju, który spadł na ziemię*

fol. Piotr Kowal

Karty telefoniczne
IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€

MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY

Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarkety,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa klienta 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe
w cenie rozmowy miejscowej!**

0,014€/mn

Wybierz

☎ 0811 65 48 48

Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA
USA + GSM
Kanada + GSM
Francja

Niemcy
Anglia
Austria
Norwegia
Włochy

Dania
Hiszpania
Belgia
Rosja
Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

Obsługa klienta informacje rachunki i ceny
7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00

☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com

Un service du Groupe
IRADIUM

* 0,014€/min (19.00 – 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 – 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com